

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za
izposojništvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kofčeva ulica 5. Telefon šte. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon šte. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglas po tarifi.

JUTRO

Upravištevno: Ljubljana, Prešernova ul. 84.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti št. 34. Savdijih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Živela kraljevina Jugoslavija! Triumf ideje narodnega državnega edinstva. — Novo ime in nova upravna razdelitev naše države

Naša država se bo tudi službeno imenovala Kraljevina Jugoslavija — Razdeljena bo na devet banovin z bani na čelu — Dosedanje oblasti odpadejo — Oblastne samouprave ukinjene — Dalekosežna decentralizacija — Mariborska in ljubljanska oblast združeni v Dravsko banovino s sedežem v Ljubljani — Črnomeljski srez in Medjimurje pripadeta Zagrebu, čabarski srez pa Ljubljani

Ljubljana, 3. oktobra.

Med najpomembnejše datume naše zgodovine se je uvrstil današnji dan. Gotovo pa ga ni od 6. januarja dalje dogodka, ki bi vzbudil po državi večjo pozornost, nego so jo povzročile najnoveše vesti iz Beograda. Kraljevina je dobila novo ime in hkrati novo upravno razdelitev, ki se popolnoma razlikuje od sedanjih ter bo nedvomno tvorila osnovo vsej bodoči javni upravi.

Velevažne so te vesti. Naši notranji politiki se je s tem temeljitim aktom pokazala povsem določena smer. Dosedanje napovedi o bodoči notranji državni razdelitvi so dobile konkretno obliko in podale orientacijo v razvoju notranjih odnošajev v državi, kakor se je ukazal s proglasom šestega januarja. Najpomembnejše je dejstvo novega državnega imena. Namesto dolgega naslova kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev smo dobili enostavnejšo označbo, Kraljevina Jugoslavije. V prvi dobi po osvoboditvi je naša nacionalna javnost vzela na znanje, da se ni uveljavilo jugoslovensko ime tudi na zunaj. Smatrala je to dejstvo za znak, da je konservativnost zmogla nad unitaristično idejo, ki nam je vendar pripomogla do zmage v veliki borbi in nas uveljavila kot enoto doma in v mednarodnem svetu. Težko se je naša javnost oživela v to dejstvo, ocenjujoč ga kot reakcionarno koncesijo preteklosti.

Toda pokazalo se je, da je ideja ipak močnejša. V mednarodnem svetu se je ime Jugoslavije uveljavilo domala popolnoma in tudi doma je živelo dalje kljub neskladnosti z uradno označbo in je tudi tu prevladala domala popolnoma.

Zgodovinski nagovor ministrskega predsednika generala Živkovića naglašal kot poglavitni nagib novega državnega imena težnjo, da se popolnoma odstranijo razlike med sestavnimi deli države narodnosti in da se v vsem življenju afirmirajo in uveljavijo unitaristična stremeljenja. Dobili smo tedaj jugoslovensko ime v onem smislu in pomenu, kakor ga je zahtevala vsa naša nacionalna javnost v času velike osvobodilne borbe. To je afirmacija enotnosti državnega naroda.

Tudi nova razdelitev na upravne enote pomeni popolno, negacijo dosedanjega načela pri administrativni razdelitvi. Osnova zahteva vseh onih, ki so v Jugoslaviji hoteli uveljaviti unitarizem, a hkrati ustanoviti administrativno decentralizacijo, je bila, naj bodo upravne enote dovolj velike, da bodo mogle izvršiti svojo važno funkcijo smiselno in produktivno. Zato dejstvo 33 oblasti ni moglo ustrezati potrebam in težnjam prebivalstva, marveč je še podražilo upravni aparat.

Nove upravne enote so sedaj dovolj velike, da bodo sposobne za smoteno administrativno delo in da poenostavijo, ne pa komplicirajo upravni aparat. Nimamo še točnega pregleda o poteku mej med novimi administrativnimi enotami, ali govor ministrskega predsednika naglašal, da so se potegnile po vidiku prirodnih in prometnogospodarskih enot, ki so vsekar najboljše osnova vsakršni administrativni teritorialni razdelitvi.

Tako postaja datum 3. oktobra z dvakratno, ki se bodo v bodočnosti nedvomno naslanjali na ta temeljni akt, velevažen mejnik v zgodovini Jugoslovenov, mejnik v našo lepšo in boljšo bodočnost.

Povratak prometnega ministra

Beograd, 3. oktobra. AA. Minister prometa inž. Radivojević se je včeraj vrnil iz Dubrovnika v Beograd.

Konferenca o industrijskih in obrtnih izdelkih

Beograd, 3. oktobra. p. Jutri ob 10. dopoldne se bo vršila v kabinetu ministra trgovine in industrije konferenca o rešitvi spora med industrijskimi in obrtniki o pravici izdelovalca izraziti oblikni izdelkov. Konferenca se bodo udeležili načelniki oddelka ministrstva trgovine Milivoj Savić, načelnik oddelka za notranjo trgovino Stjepan Krpan, načelnik splošnega oddelka Momčilo Bojić, inspektor Dragiša Stojadinović ter po dva zastopnika obrtne in industrijske zbornice.

Šahovski turnir za svetovno prvenstvo

Heidelberg, 3. oktobra. h. Danes se je pričela deveta partija šahovskega boja za svetovno prvenstvo med Aljechinom in Bogoljubovom. Partija se ni končala.

Beograd, 3. oktobra. AA. Na današnji seji ministrskega sveta, ki se je sestala ob pol 18. uri, je predsednik vlade general Peter Živković seznanil ministrski svet s sklepom, da uveljavi zakon o nazivu in porazdelitvi kraljevine na upravna področja. Naša kraljevina se bo službeno imenovala: Kraljevina Jugoslavija, a razdeljena bo na naslednjih devet banovin:

1. dravska banovina s sedežem v Ljubljani,
2. savska banovina s sedežem v Zagrebu,
3. vrbaska banovina s sedežem v Banjaluki,
4. primorska banovina s sedežem v Splitu,
5. drinska banovina s sedežem v Sarajevu,
6. zetska banovina s sedežem na Cetinju,
7. dunavska banovina s sedežem v Novem Sadu,
8. moravska banovina s sedežem v Nišu,
9. vardarska banovina s sedežem v Skoplju.

Na čelu vsake banovine stoji ban, ka se nahaja izven kategorij uradniškega zakona.

S tem zakonom je izvedeno načelo dekoncentracije upravne oblasti. Veliko število uradov in poslov preide v delokrog banov, ki bodo poslovali dceela samostojno, na lastno odgovornost, a po navodilih in pod vrhovnim nadzorstvom pristojnih ministrov.

Ministrski svet je sprejel predlog predsednika vlade in ga potrdil.

Nocoj je podpisal ta zakon Nj. Vel. kralj, jutri pa bo objavljen v »Službenih Novinah«.

Nagovor ministrskega predsednika

Beograd, 3. oktobra. AA. Na nocojšnji seji ministrskega sveta je predsednik vlade general Peter Živković predložil zakon o razdelitvi države na banovine z naslednjim govorom:

»Gospodje ministri! Sedaj po 9 mesecih od zgodovinskega januarskega manifesta, s katerim je bilo proglašeno, da je država nad vse, je mogoče izvesti razdelitev države na oblasti na podlagi najbolj objektivnih kriterijev in sicer tako, da bo razdelitev za narod najbolj koristna in da bo obenem čim manj obremenjevala državne finance in proračun, z drugimi besedami narodno gospodarstvo. Naša država, ki je bila razdeljena na 33 oblasti, bo v bodoče razdeljena na 9 oblasti, ki se bodo imele banovine. S to razdelitvijo se bo centralna uprava razbremenila, a administracija bo organizirana na enostavnejši in smotrenjši podlagi. S prenosom mnogih važnih poslov od centralne se bo omogočilo hitrejšo odpravljanje mnogih poslov, ki so doslej zaradi dosedanje ureditve zastajali.

Pri določitvi mej novih oblasti je bilo v prvi vrsti merodajno stremenje, naj bodo te nove meje čim bolj prirodne, kakor tudi stremenje, da bi se ustvarile čim bolj prirodne prometne in gospodarske zveze posameznih kraljev z njihovimi upravnimi središči. Končno je šlo stremenje za tem, da se nova razdelitev po možnosti prilagodi potrebam ostale administracije.

Da bi se nova porazdelitev izvršila čim hitreje in čim lažje, so bile obdržane dosedanje meje posameznih srezov, ker so te meje ustaljene in splošno znane. Zato so bili posameznim oblastem pridržani celotni srez. Izjema je bila narajena le tam, kjer je bilo to neobhodno potrebno, da so se dosegle prirodne meje.

Nazivi novih oblasti so se vzeli v prvi vrsti po imenih večjih rek, ki tečejo po njihovih področjih, to pa zato, ker so ta imena pri nas že znana in ker na zelo izrazit način obeležujejo posamezne banovine.

Gg. ministri! Pri tej priliki se je neizbežno pojavila potreba, da se tudi v službenem naslovu naše kraljevine očituje polno državno in narodno edinstvo. Zato se bo naša kraljevina v bodoče imenovala Jugoslavija. To ime izraža ne le polno državno in narodno edinstvo, temveč predčuje simbolično tudi idejo popolne ravnopravnosti, enakosti in bratstva nas Slovanov na jugu, Srbov, Hrvatov in Slovencev. S to razdelitvijo smo ustvarili vse pogoje, da se naš narod v notranji harmoniji nacionalnega edinstva lahko ves posveti kulturnemu in gospodarskemu ojačenju in kot tak podpre mednarodno zajednico kot stalno zanesljiv element mednarodnega mira.

Velikost novih banovin

Beograd, 3. oktobra. AA. Nocojšnji zgodovinski seji ministrskega sveta so prisostvovali vsi ministri, razen ministra za javna dela inž. Savkovića, ministra za kmetijstvo dr. Frangeša, ki se nahajata na zdravljenju, in ministra vojske in mornarice generala Hadžića, ki se nahaja v Kragujevcu. Na seji je predsednik vlade general Živković obvestil člane ministrskega sveta o zakonu, ki uvaja novo službeno ime za našo državo in novo upravno razdelitev. Službeni naziv naše države bo v bodoče kraljevina Jugoslavija. Z uveljavljenjem tega naziva se stremi za tem, da se manifestira edinstvo naroda in države, kakor tudi, da se simbolično manifestira ideja enakosti, ravnopravnosti in bratstva vseh Jugoslovenov.

Kraljevina Jugoslavija bo razdeljena na 9 banovin, pri čemer bodo Beograd, Zemun in Pančevo tvorili samostojno upravo mesta Beograda kot prestolnice.

Po številu prebivalstva bodo posamezne banovine imele približno: savska 2.320.000 prebivalcev, dunavska 2.100.000, vardarska 1.405.000, drinska 1.400.000, moravska 1.200.000, dravska 1.040.000, vrbaska 850.000, primorska 800.000, in zetska 740.000 prebivalcev.

Po površinah bodo posamezne banovine velike po naslednjem redu: vardarska 39.566 kvadratnih kilometrov, savska 36.897, zetska 32.322, drinska 29.279, dunavska 28.160, moravska 29.721, vrbaska 20.558, primorska 19 tisoč 417 in dravska 15.936 kvadratnih kilometrov.

Smernice nove razdelitve

Posamezne banovine se nazivajo po najznačilnejših rekah, ki tečejo skozi njihova ozemlja, in sicer zaradi tega, ker so ti nazivi po rekah danes že udomačeni, in ker so že davno v uporabi pri vojaški teritorialni razdelitvi. Pri določevanju mej novih banovin se je predvsem upoštevala potreba, da imajo biti te meje prirodne, to se pravi, da naj gredo po gorskih grebenih in vzdolž velikih rek. Razen tega se je upoštevala potreba, da se izkoristijo komunikacije in naravna pota posameznih krajev s posameznimi središči, h katerim prirodno gravitirajo. Nadalje se je upoštevala potreba, da so posamezne banovine tako velike, da bodo kot gospodarske celote popolnoma sposobne za življenje in končno tudi to, da bo nova razdelitev popolnoma odgovarjala potrebam državne administracije. Tako na primer je srez Črnomelj pridružen savski banovini, srez Čabar, ki je po svojih zvezah navezan na sever, pa je pripadel dravski banovini. Medjimurje je po svojih zvezah navezano na

Nj. Vel. kralj Aleksander, vladar Jugoslavije

Varaždin in na Zagreb ter je zato dodeljeno savski banovini. Prekmurje, ki je močnejše vezano na Ptuj, pa je pridruženo dravski banovini. Ker je savska banovina po številu prebivalstva preveč močna (trikrat večja od primorske in zetske banovine) se Baranja ni mogla dodeliti v njegov sestav, temveč je bila dodeljena dunavski banovini, čeprav je zveza Baranje v gotovem oziru boljja preko Drave, kakor preko Dunava.

Delokrog bana

Na čelu banovine stoji ban, ki zastopa kraljevsko vladu v banovini. Ban je izven skupin in kategorij, določenih z zakonom o uradnikih. V zakonu je izvedeno načelo dekoncentracije politično upravne oblasti. Ban izvršuje posle svoje zakonite pristojnosti samostojno in po svoji odgovornosti. Njemu so podrejeni vsi uradi in organi splošne uprave v banovini. Ban izvršuje nadzorstvo nad samoupravo. V njegovo pristojnost spadajo skoro vsi posli iz ministrskih resorov kmetijstva in javnih

Zopet peklenski stroji na železnici ob bolgarski meji

Včeraj sta eksplodirala na železnici pri Caribrodu dva peklenska stroja bolgarskih banditov — Dva orožnika ranjena

Beograd, 3. oktobra. AA. Avala poroča: Dne 2. t. m. ob 22.20 je pospešeni potniški vlak na poti iz Pirota v Carigrad naletel 2,5 km ealeč od Caribroda, nedaleč od bolgarske meje, na peklenski stroj, ki je bil nastavljen na železniški progi. Peklenski stroj je eksplodiral, povzročil pa je na lokomotivi in progi le majhno škodo tako, da je vlak mogel takoj nadaljevati pot in ne da bi bil ovira vozni red. Preiskovalne oblasti so prišle na mesto dogodka in pri pregledovanju terena našle nedaleč od proge razprostrto po zemlji gornjo obleko. Vedeč za vse domisleke banditskih organizacij iz Bolgarske in po izkušnji iz Južne Srbije, kjer so izpod take obleke potegnili peklenški stroj, je eksplodiral, čim so organi

Za izpolnitev policijske službe

Beograd, 3. okt. AA. Poleg organizacijskih ukrepov, da se oblast notranje države uprave postavi na racionalno in sodobno osnovo, je predsednik ministrskega sveta in minister notranjih del general Peter Živković stremel za tem, da se v to važno stroko ki je ostala brez naraščajo in brez zadostnega števila izšolanega osebja, spravi čim več kvalificiranih in izobraženih uslužbencev. Na ta način se že sedaj nahajajo na starejšinskih položajih večinoma taki uslužbenci. Pred dnevi pa so bili po sklepu predsednika vlade ter po zdravniškem pregledu in po položnih izpitih iz

del, zatem nadzorstvo nad vsemi delničnimi in drugimi gospodarskimi družbami, posli trgovskih, industrijskih in obrtniških zbornic, odločevanje po obrtnem zakonu, izvrševanje zakonov o šumah in lovu, nadzorstvo nad vsemi državnimi rudniki, vsi posli socialnega skrbstva, vsi posli sanitetne uprave, vsi posli, ki se tičejo osnovanja, ureditve in dela narodnih šol, nadzorstvo nad delom in osebjem srednjih šol, graditev in vzdrževanje vseh šol in njihovo oskrbovanje.

Vse posle, ki se prenesejo od centralne oblasti na bana, izvršuje ban pod vrhovnim nadzorstvom in po navodilih resornih ministrov, toda njegovo delo je popolnoma samostojno. S tem prenosom poslov, ki so bili doslej v pristojnosti centralne uprave, na delokrog bana, se bo v mnogem razbremenila in osvobodila administracija, uprava sama pa bo postala narodu pristopnejša in bližja. S tem se bo administracija pocenila in osvobodila ter bo v bodoče v njej nemogoč zastoj in neekspeditivnost v poslih, ki so doslej delali centrilzem pogosto neokoren.

Ker je banovinom dana široka pristojnost dela, se bodo na banke položaje postavljale osebe velikega ugleda. Za strokovne posle banovine jim bodo dodeljeni banški pomočniki, ki bodo imeli one kvalifikacije, kakor so jih sedaj imeli veliki župani. Službeno osebje v banovini se bo vzelo iz dosedanjih županij, oblastnih samouprav in poedinih pristojnih ministrstev.

Izvedba zakona

V roku dveh mesecev po uveljavitvi tega zakona se prične poslovanje v banovini in preneha poslovanje dosedanjih županijskih oblasti. Veliki župan in županijsko osebje se postavijo na razpologo banu, istotako tudi osebje oblastnih samouprav. Zakon o oblastni in sreski samoupravi od 26. aprila leta 1922. se ukinja. S posebnimi uredbami ministra financ in ministra notranjih poslov se bo uredilo vprašanje imetia in budžetiranja dohodkov in izdatkov dosedanjih oblasti.

Na seji ministrskega sveta so govorili o tem predmetu zunanji minister dr. Marinković, minister brez portfelja Uzunović in finančni minister dr. Švrliuga, ki so v celoti odobrili odločitev predsednika vlade. Nj. Veličanstvo kralj je nocoj podpisal zakon, ki bo jutri objavljen v »Službenih Novinah«. Ta korenita izprememba v administraciji države predstavlja veliko delo za popolno konsolidacijo Jugoslavije.

oblasti obleko dvignili, niso hoteli ponoči izvršiti nadaljne preiskave, niti dvigniti te obleke, temveč so pustili na mestu stražo, da bi drugi dan došli ter s strokovnjaki podnevi preiskavali. Danes (jutraj) ob 6. pa je prišel prikladi tretji peklenški stroj, ki je bil v bližini onega, pokritega z obleko ki je bil zasut z gramozom tako, da ga trenutka eksplozije niso opazili. Pri eksploziji te bombe sta bila ranjena dva orožnika. Strokovnjaki so davi dvignili obleko z drugega pokritega stroja, ki je istovesten z onimi iz Kočan in Strumnice v Južni Srbiji, s katerimi so bolgarski banditi pred nekoliko dnevi tudi tam poskusili neuspešni atentat na progo. Preiskava je ugotovila, da vodi sled za zločinci k bolgarski meji.

dotičnih jezikov izbrani 4 izvršni in splošno priporočeni uradniki policijske stroke, ki odpotujejo v inozemstvo, da bodo tamnošnje strokovno znanje in pridobitve v organizaciji in delu po povratku uporabili pri izpolnitvi naše domače policijske službe. Ti gg. so Dušan Filipović, inspektor ministrstva notranjih poslov, ki bo odpotoval v Francijo in Belgijo, zatem Ivan Zetkić, pristav policijske uprave v Zagrebu, ki pojde v Nemčijo, Radenko Rašić, referent policijske uprave v Zagrebu, ki bo odpotoval na Dunaj in Alojzij Lenarčič, policijskopravni pripravnik v Ljubljani, ki pojde v Anglijo.

Nenadna smrt odličnega nemškega državnika

Včeraj zjutraj ob 5.15 je preminul nemški zunanji minister dr. Gustav Stresemann - Zadnji trenutki pokojnika - Pogreb se bo vršil v nedeljo dopoldne

Ljubljana, 3. oktobra.

Z dr. Stresemannom lega v grob državnik, ki si je stekel neveljavni zaslug za povojno Nemčijo, ki je pa obenem bil tudi eden najmarkantnejših politikov naših dni. Nemčija je izgubila moža, ki ga bo le težavo nadomestila. Evropa pa odličnega borca za pomirjenje in prijateljsko sodelovanje narodov. Dr. Stresemann je imel redko srečo, da je navzlic svoji mnogo prerani smrti še doživel celo vrsto uspehov, čigar blagodeti Nemčija že danes uživa, in ji zagotovil še druge nesporne koristi za bližnje in daljne čase.

Dr. Stresemann se često proslavlja skupno z Briandom kot prvi borec za mir v Evropi in v svetu. Kot tak je dobil celo Noblovo nagrado. To veliko priznanje svoji politiki je tudi v polni meri zaslužil. Bilo bi pa seveda popolnoma zgrešeno gledati v njem kakšnega pacifičnega sanjača ali idealističnega propovednika. Če bi bil to, se nikdar ne bi mogel odbržati kot nemški minister zunanjih zadev. Nasprotno, dr. Stresemann je bil izrazit realist in njegova politika je bila dosledna in z železno voljo izvajana temeljna misel, da more Nemčijo rešiti spon in posledic poraza v svetovni vojni samo mirno prizadevanje. Do tega svojega prepričanja veliki pokojnik ni prišel kar naenkrat, marveč po daljšem razvoju in težkih izkušnjah. Saj je bil član stranke, ki ji nacionalistične tendence niso tuje, stranke, ki se je dolgo časa bolj počutila v objemu reakcionarnih nemških nacionalcev nego v sodelovanju s socialno demokracijo. Tem večja je zato njegova zasluga, da je tako stranko pridobil za izvajanje svoje mirovne politike in jo v svoji doslednosti in energični volji pripravil, da vstopi v koalicio, ki se ji je notranje upirala, ki pa je edina v stanu omogočiti uspešno izvajanje dr. Stresemannovih zunanjepolitičnih smernic.

Socialni demokratje in nemški demokratje često reklamirajo pokojnikovo politiko kot svojo lastno. Ta trditev je v veliki meri resnična in brez obeh nemških demokratskih strank bi bila mirovna politika, kakršno je vodil dr. Stresemann, brez podlage. Prav tako gotovo pa je, da bi bila taka politika notranje šibka in na koncu koncev obsojena na neuspeh, če bi se opirala zgolj na levičarske stranke. Kakor je v Franciji postala šele s pristankom in sodelovanjem zmernega Poincaréja Briandova politika zblizanja z Nemčijo res solidna in ne podvržena raznim parlamentarnim sunkom, tako je bila nujno potrebna dr. Stresemannova pomoč, da se v Nemčiji z veliko muko in težavo uveljavi ista politika.

Pokojnik je bil velik nemški patriot, ki pa se ni dal zaslepi od sovraštva in brezmožnega obupa, marveč je vztrajno, solidno in z veliko vero gradil bodočnost svojega naroda v sožitju in sodelovanju z vsemi narodi sveta, posebno pa tudi z večerajšnjimi sovražniki. Sicer je med temi delal neko razliko, zlasti napram Poljski je ostal rezerviran, toda v tem oziru so vsi Nemci enaki in treba bo še mnogo časa, da se tudi s te strani pomirijo s pravično sodbo. Vendar se mora lojalno priznati, da je dr. Stresemann ponovno in slovesno obvezal Nemčijo, da nikdar ne bo stremela za izpremembo svojih vzhodnih mej z bojnimi sredstvi.

Z Locarnom in v vstopom v Društvo narodov je dr. Stresemann zagotovil Nemčiji zopet stališče velesile, ki ga je z vojno zgubila. Nemčija se v svetu Društva narodov in v vseh mednarodnih posvetovanjih bolj in bolj afirmira kot sila prvega reda, a osvoboditev celega njenega nacionalnega ozemlja, ki bo posledica uveljavljenja Youngovega načrta, bo krona dr. Stresemannove politike.

Pokojnik je s svojim delom pomagal Nemčiji k ustatenju in je s tem svoj narod zadolžil za vse čase. Velike pa so njegove zasluge tudi za svetovni mir in za prospeh Evrope, ki ni mogla brez krepke, zdrave in v miru se razvijajoče Nemčije.

Anglija se klanja spominu dr. Stresemanna

London, 3. oktobra. o. Angleški zunanji urad je prejel brzojavno poročilo o nenadni smrti velikega nemškega državnika dr. Stresemanna že ob 6. zjutraj o čemur je bil takoj obveščen tudi zunanji minister Henderson, ki je izjavil, da ne doživlja s smrtjo dr. Stresemanna veliko izgubo samo Nemčija, nego cela Evropa in ves svet. Dr. Stresemann ni vodil samo nemške politike, temveč obče človeško in se kot eden najboljših državnikov našega veka zavzel z vsemj silami za pomirjenje Evrope in likvidacijo nasprotstev porojenih v svetovni vojni.

Na dopoldanski seji delegatov delavske stranke je imel v spomin preminulega nemškega državnika, daljši govor finančni minister Snowden, ki je očrtal pokojnikovo delo za pomirjenje Evrope in ustvaritve znošnih odnošajev med Evropskimi narodi. Predsedniku nemške republike Hindenburgu so poslali sožalno brzojavko finančni minister Snowden, voditelj liberalcev Lloyd George in drugi odlični angleški politiki.

Berlin, 3. oktobra. d. V zgodnjih jutranjih urah se je raznesla po mestu z bliskovito naglico tuborna vest, da je nenadoma preminul eden največjih nemških državnikov, zunanji minister doktor Stresemann, ki je izdihnil davi ob 5.15 na posledica možganske kapi, katera ga je zadela sinoči v krogu njegove družine ob pol 23. uri.

Dr. Stresemann je bil zadnje čase rahlega zdravja ter je bil kronično bolan na jetrih. Vendar pa se je ta bolezen po njegovem dopustu v Švici toliko izboljšala, da ni nikdo računal s kakšno katastrofo.

Po povratku z dopusta je prevzel dr. Stresemann takoj tekoče posle ter imel posebno mnogo dela s poravnavanjem nasprotstev med nemško ljudsko stranko in socialisti, zavoljo sprejema reforme zakona o zavarovanju za slučaj brezposelnosti. Udeležil se je tudi zadnje seje nemškega kabineta, kjer se je prebivali v nezakurjeni sobi in moral zaradi tega ostati v ponedeljek in torek v postelji. Kljub boleznim je opravljal tekoče posle tudi na bolniški postelji ter na večerajšnjem razgovoru s kancelarjem Franken-Müllerjem nemalo doprinesel k preprečenju grozeče vladne krize.

Ko se je včeraj zvečer dr. Stresemann v krogu svoje družine pripravljala, da bi odšel v spalnico, mu je nenadoma postalo slabo. Na pomoč prihiteli zdravniki so mogli ugotoviti težko možgansko kap in ohromenje na levi strani telesa. Dr. Stresemann je takoj po prvem udarcu kapi izgubil zavest ter ostal nezavesten do jutra. Davi ob 5. se je stanje bolnika tako poslabšalo, da je nastopila ob 5.15 katastrofa. Ob smrtni postelji so bili navzoči soproga dr. Stresemanna in njegova dva sinova.

V zdravniških krogih splošno smatrajo, da je dr. Stresemanna zadela kap zaradi prevetleke zaposlenosti in ogromnega dela, ki ga je izvršil tekom večerajšnega dneva pri posredovanju za odstranitev grozeče krize koalicijske vlade.

Seja nemške vlade

Berlin, 3. oktobra. s. V državnem zboru so se sestali danes ministrski predsednik in ministri nemških dežel k napovedani konferenci o Youngovem načrtu. Sejo je otvoril državni kancelar Müller s prisrčnimi spominskimi besedami za pokojnega dr. Stresemanna in sporočil med drugim, da je dr. Stresemann kljub svoji bolezni še večer izjavil, da je pripravljen govoriti danes pred zastopniki dežel o velikih zunanje-političnih vprašanjih. Smrt tega velikega državnika je vrgla na to konferenco težko senco. Zastopniki dežel so stoji poslušali besede globoko ganjenega državnega kancelarja.

Berlin, 3. oktobra. S. O. Po konferenci z dežel. predsedniki se je odšel dr. Müller v palačo državnega kancelarja, kjer se je pričela ob 17. uri žalna seja vlade.

Na seji je državni kancelar Müller v daljšem govoru poveljeval delo pokojnega državnika in njegove zasluge za stabilizacijo Nemčije ter njen povratak v krog velikih držav. Na seji je bilo sklenjeno, da se bo vršila še danes zvečer velika žalna manifestacija za pokojnim dr. Stresemannom in da bo njegovo truplo pokopano na državne stroške.

Podrobnosti pogreba so bile določene danes dopoldne na konferenci z državnimi notranjim ministrom Seweringom. Krsta z dr. Stresemannovim truplom bo položena tekom jutrišnjega dne na mrtvaški oder v dvorani za plenarne seje državnega zbora, kjer je dr. Stresemann deloval toliko let. Pred pogrebom se bo vršila v tej dvorani žalna svečanost. Predno bodo krsto odnesli iz poslopja državnega zbora, se bodo vršili najbrže zadnji poslovilni govori. Pogreb na pokopališču se bo vršil samo v navzočnosti članov rodbine in najožjih prijateljev pokojnega.

Berlin, 3. oktobra g. Zemeljski ostanki dr. Stresemanna so bili zvečer položeni na mrtvaški oder. Krsta bo v soboto zvečer prepeljana v poslopje državnega zbora, odkoder se bo vršil pogreb v nedeljo dopoldne ob 11.

Žalna manifestacija nemške zbornice

Berlin, 3. oktobra s. Današnja seja državnega zbora, ki je bila napovedana za 10. uro, se je zaradi smrti dr. Stresemanna zavlekla za dobre četrt ure.

Ministrsko mesto dr. Stresemanna je bilo ovito s črnim florom, na prostoru samem pa je ležala kita cvetja. Tudi na poslanskem prostoru dr. Stresemanna je bil položen velik šopek belih krizantem.

Za vladno mizo se je vsedel kancelar Müller z ostalimi člani državne vlade. Komunisti se seje niso udeležili. Po kratkem spominskem govoru podpredsednika dr. Esserja je povzel besedo državni kancelar Müller, ki je izjavil med drugim:

»Globoko ganjena stoji državna vlada z deželnimi vladami in državnim zborom ob mrtvaškem odru dr. Gustava Stresemanna, tega državnika, ki je v pravem pomenu besede žrtvoval vse svoje sile za svoj narod in svojo domovino. Tragična usoda je, da ni doživel zaključka dela, ki mu je posvetil zadnja leta in zadnje sile svojega življenja. Bil je vedno njegov veliki cilj, da bi dosegel osvoboditev in prepoved Nemčije.

Ko je dosegel ureditev vojnih dolgov in

izpraznitev zasedenega ozemlja, ga je morala neizprosna smrt iztrgati iz naših vrst. Dr. Stresemann je bil velik borec. Njemu je boj ugal in mu je bil življenska potreba. Zaradi tega je imel kot vsi borci veliko število nasprotnikov in sovražnikov. Državna vlada je prepričana, da bo nekoč zgodovina, na katero ne bodo imele upliva politične stranke priznala dr. Stresemannu da je uspešno deloval za svoj narod in za svojo domovino ter samo za dva živel in umrl. Ne samo njegova soproga, ne samo njegovi otroci, temveč naširše plasti nemškega naroda žalujejo za tem možem.

Za državnim kancelarjem je govoril zopet podpredsednik zbornice dr. Esser in naglašal med drugim, da bi predlagal zbornici — če bi ne zborovala v tako izrednih okoliščinah, da se seja v znak žalosti odgodi. Ker pa je treba sprejeti nujen zakon, je predlagal naj se seja v znak žalosti odgodi do 11 ure. Zbornica je nato pristala, naker je bila seja prekinjena.

Ob 11 se je sestaj državni zbor k nadaljevanju seje ter prešel takoj k glasovanju o reformi zakona o zavarovanju za slučaj brezposelnosti, ki je bil sprejet z 238 proti 155 glasovom. Proti so glasovali poslanci nemške nacionalne stranke, komunisti, narodni socialisti, gospodarska stranka, dočim se je 40 poslancev nemške ljudske stranke vzdržalo glasovanja.

Po glasovanju je prečital podpredsednik dr. Esser sklep o odložitvi zasedanj zbornice za negotov čas.

Vprašanje nasledstva

Berlin, 3. okt. s. Dasi trenutno še ni mogoče govoriti podrobneje o nasledniku dr. Stresemanna se vendar čujejo v kuluarjih državnega zbora številne kombinacije in tudi nekatere imena. Med njimi pa ne samo imena vodilnih članov centra, temveč tudi socialnih demokratov. Pri vsem tem pa se povdarja, da je povsem mogoče, da bi vstopil v vladu kak drug član nemške ljudske stranke, ker bi bila ta rešitev najboljša.

Dr. Gustav Stresemann

Dr. Gustav Stresemann, centralna figura povojnih nemških politikov in državnikov, je bil rojen 10. maja l. 1878. v Berlinu kot sin skromnega gostilničarja. Po dovršeni srednji šoli je študiral pravoslovje in državoslovje v Berlinu in v Leipzigu ter je nato vstopil v službo pri zvezi nemških čokoladnih podjetnikov. Zavoljo svoje delavnosti in sposobnosti se je v kratkem povzpel za načelnika sindikata saških industrijcev. S tem si je pridobil možnost strankarsko-političnega udeleževanja kot pristaš narodno-liberalne stranke.

L. 1907. je bil izvoljen prvič v državni zbor in postal eden izmed voditeljev stranke, ki se je kot odlični govornik in globok poznavalec prilik v državi kmalu povzpel v prve vrste nemških politikov. Pri volitvah l. 1912. je v ožji volitvi izšel kot zmagovallec in je med vojno odločno zastopal pomirilno stališče proti pretiranim zahtevam velenjskih aneksionistov. Po prevratu je z enim delom narodnih liberalcev ustanovil novo ljudsko stranko, ki je bila po svojem programu monarhistična. Stresemann je v imenu svojih poslanskih tovarišev še leta 1919. poslal udanostno in pozdravno brzojavko bivšemu cesarju na Nizozemsko.

S Cunovo vlado se ni strinjal in je v časih poruske krize zahteval široko vladno koalicio, da bi se tako odgovornost v najvažnejših zunanje- in notranje-političnih vprašanjih razdelila na najširše sloje. Sredi leta 1923. mu je bil po padcu Cunove vlade poverjen nalog za sestavo nove vlade. Zavoljo notranje nesoglasja v stranki in zavoljo neugodnega položaja v vprašanju Porurja in Porurja je odstopil kot državni kancelar že po treh mesecih in je v novembru sestavil novo vladu, ki pa je še isti mesec odstopila.

V kabinetu Marxa, ki je prišel nato na krmilo, je Stresemann prevzel zunanji portfelj, ki ga je ohranil tudi v prvem in drugem Luthrovem kabinetu. Kot tak je že februarja meseca l. 1925. predlagal zaključek varnostnega pakta med Francijo in Nemčijo, kar je dovelo koncem leta do znanega lokarnskega pakta. Po tej pomirjalni politiki, ki jo je vodil Stresemann ves čas, je postala Nemčija član Društva narodov in nemški zunanji minister eden najvažnejših faktorjev v Zenevi. Kot priznanje za mirovno prizadevanje je prejel Stresemann obenem z Briandom in Chamberlainom Noblovo nagrado za mir. V marčnem zasedanju Društva narodov l. 1927. je Stresemann kot prvi Nemec funkcioniral na predsedniškem mestu v Zenevi.

V teku svojega političnega delovanja po prevratu se je odrekel prvotnemu monarhističnemu programu in se odkrito in močno izjavil za republiko. Lansko leto je Stresemanna imenovala heidelberška univerza za častnega doktorja, da tako prizna njegove zasluge na polju zunanje politike v najtežjih časih Nemčije.

Ko je l. 1928. nastopil vlado kabinet Müllerjev, je pokojnik tudi v njem prevzel zunanji portfelj. Kot tak je podpisal v Parizu Kellogov pakt in imel s Poincaréjem in Briandom važne pogovore. Ze lanskó leto pa je začel bolehati in se je vse lansko poletje odtegnil politiki ter se posvetil lečenju. V zadnjem letu pa se je z novo vneto vrgel na delo, toda sredi posla je omagal. Spodkopanemu zdravstvenemu stanju je sledila katastrofa, ki je ni nihče pričakoval. S Stresemannom je izgubila Nemčija svojega najodličnejšega politika, ki mu je zlasti inozemstvo izkazovalo nedeljeno spoštovanje zavoljo odkritega in moškega nastopa v svetovnih političnih vprašanjih.

Hmeljski trg

Zatec, 3. oktobra. h. Danes je nakupovanje nekoliko popustilo. Povpraševanje je bilo v Zatecu, kakor tudi na deželi živahno; plačevalo se je 400 — 725 Kš. Zaključna tendenca je bila švrta.

Ureditev praznikov v državnih uradih

Nj. Vel. kralj je podpisal zakon, ki definitivno ureja praznovanje državnih in verskih praznikov v državnih uradih

Beograd, 3. oktobra AA. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih del podpisal in proglasil zakon o praznikih. Zakon se glasi:

§ 1.
Na državne praznike, ob nedeljah, na verske praznike, ki so navedeni v § 3, in na praznike svoje krstne slave državni uslužbenci niso v službi, razen v primerih, ki jih zakon izvzema.

§ 2.
Državna praznika sta rojstni dan Nj. Vel. kralja in dan ujedinenja.

§ 3.
Verski prazniki državnih uslužbencev v smislu paragrafa 1. so naslednji:

a) za pravoslavne: badnjak, božič (2 dni) bogojavljenje, sv. Sava, veliki petek, velika noč (2 dni) Jurjevo, Spasov dan, sv. Ciril in Metod, binkošti (2 dni) Velika Gospojna in sv. Nikola;

b) za rimskokatoličane: božič (2 dni) novo leto, sv. Trije kralji, sv. Jožef, Marijino oznanjenje, velika noč (2 dni) Telovo, sv. Peter in Pavel, sv. Ciril in Metod, Veliki smaren. Vsi sveti in praznik Brezmadežnega spočetja;

c) za grkokatoličane: badnjak, božič (2 dni) sv. Trije kralji, veliki petek, velika noč, Kristusov vnebohod, sv. Ciril in Metod, binkošti in praznik Brezmadežnega spočetja Marije Device;

d) za evangeličane: božič (2 dni) veliki petek, velika noč in praznik reformacije;

e) za muslimane: ramazan bajram (3 dne);

kurban bajram (3 dni) mevlud in prvi muharem (novo leto);

f) za žide: pasha (prvi dan in zadnja dva dni) roš kašono, iom kipur (1 dan) in še-vuot (2 dni).

§ 4.

Na praznike in ob nedeljah se v državnih uradih, zavodih in ustanovah normalno ne opravlja delo. Od 9. do 11. pa opravljajo te dneve najnujnejša dela dežurni uslužbenci. Na verske praznike, ki so naštet v § 3, se opravlja v državnih uradih, zavodih in ustanovah predpisano redno delo s pomočjo uslužbencev, ki te dni ne praznujejo svojih verskih praznikov. Ako pa v državnih uradih za vršitev rednega dela ni uslužbencev druge vere ali jih ni v zadostnem številu naj se postopa po predpisih za državne praznike in nedelje. Razpored državnih uslužbencev za službo ob nedeljah in praznike izvrše starešine. V nujni in ne-

odložljivih primerih morajo državni uslužbenci vršiti službo vsak čas in ne glede na dopust ali praznike.

§ 5.
Na Vidov dan se bodo vršile v cerkvah službe božje kakor doslej v spomin junakov, ki so padli v vojnah.

§ 6.
Minister pravde bo predpisal z uredbo one dni, ki se naj smatrajo kot prazniki v smislu zakona o ureditvi rednih sodišč, zakona o civilnem sodnem postopku, meničnega in čekovnega zakona in drugih zakonov, ki spajajo praznike s pravnimi učinki. Sodno osebo mora biti ta dan v redni službi kot običajno, ako ta dan ni državni ali verski praznik v smislu tega zakona.

§ 7.
Z nedeljami so glede dela v uradih izenačeni oni dnevi, na katere slavimo posamezna mesta po starih običajih svoje patronne in ako te dni splošno počiva gospodarsko delo. V nasprotnem primeru so ti prazniki izenačeni z verskimi prazniki, ki so naštet v paragrafu 3. Potrebna navodila bodo izdali veliki župani.

§ 8.
Predpisi tega zakona o delu državnih uradov ob nedeljah in praznikih ne razveljavljajo določb, ki veljajo za delo v državnih prometnih, telegrafskih, poštinih in telefonskih ustanovah, v carinskih uradih, v državnih gospodarskih ustanovah, v komandah vojaških enic in zavodih in ustanovah policijske in finančne stroke ter policijskih agentov, na sodišča v jetnišnicah in kaznilnicah in podobnih zavodih, v bolnicah in drugih zdravstvenih ustanovah, v šolah in pri mislija v inozemstvu. Ako ti predpisi še ne obstojajo, se pooblašča pristojni ministri, da jih izda.

§ 9.
Na dan državnih praznikov se smelo z državnih zgradb razobešati te državne zastave. Te dni se morajo razobešiti državne zastave z vseh državnih in samoupravnih uradov kakor tudi raz zgradb javnopravnega značaja, a v mestih in trgih morajo razobešiti državne zastave tudi mestne niše.

§ 10.
Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč ko se objavi v »Službenih Novinah«. Od tega dne prenehajo veljati vsi zakoni in drugi predpisi, ki glede dela v državnih uradih, zavodih in ustanovah nasprotujejo predpisom zakona.

Mariborski „muškatelec“ pred okrožnim sodiščem

Pritožba obsojenih odbornikov tajerske vinarke zadruge zavrnjena — Sodba okrajnega sodišča potrjena v polnem obsegu — Med obsojenimi dva odlična duhovnika

Maribor, 3. oktobra.

Danes je bila končnoveljavno zaključena znamenita afera z mariborskim „muškatelecem“, ki je upravičeno razburila ob priliki obsodbe v prvi instanci vso slovensko javnost, zlasti pa vinarke kroge. Kakor znano, so bili pred okrajnim sodiščem v Mariboru dne 23. maja obsojeni odborniki in uslužbenci »Štajerske vinarke zadruge« v Mariboru na večje in manjše kazni in globe, ker so leta 1928 sporazumno umetno priredili večjo količino muškatega vina, ki so ga prodajali mariborskim gostilničarjem kot pristno vino »muškatelec«, ne da bi to vino zares bilo muškatelec, tedaj v smislu zakona ponarejali živila v trgovini in prometu z namenom prevar, in namero ta živila pod imenom, sposobnim za prevaro, prodajali. Obsojeni so bili kletar Ivan Gerlič na 600 Din globe ali 3 dni zapore, profesor verouka na gimnaziji Al. Rezman na 300 Din globe ali 3 dni zapore, posestnik Ivan Lorbek na 2000 Din globe ali 4 dni zapore, kaplan in podravnatelj Cirilove tiskarne ter občinski svetnik Fr. Hrastelj na 1500 Din globe ali 4 dni zapore in veleposestnik Robert Košar na 3000 Din globe ali 6 dni zapore. Vsi so se proti obsodbi pritožili. Danes se je vršila zaradi tega vzklona razprava pred okrožnim sodiščem. Obsojenca sta zagovarjala odvetnika dr. Bučar in dr. Vebler, zasebnoudeleženko, bivšo uradnico zadruge Milko Pihlerjevo, ki je ovadila ponarejanje in dala tudi muškatelec preiskati, pa je zastopal odvetnik dr. Reisman. Senatu je predsedoval sodni svetnik Ivan Zemljšek, votanti so bili ss. dr. Senjor, Kolšek in Tombak, državniki toži-

telj dr. Hojnik.

V razpravni dvorani je bilo mnogo občinstva ter mnogi zastopniki časopisa, med njimi tudi poročevalec »Slovenca«. Zagovorniki obsojenih so izpodbijali izvedeniška mnenja, zlasti tudi verodostojnost prič zakoncev Pihler ter zahtevali izvedbo nadaljnjih, pri okrajnem sodišču odklonjenih dokazov. Zastopnik Pihlerjeve dr. Reisman pa je zlasti poudarjal, da bi morala biti zakonca Pihler, še do nedavnega voditelja raznih mariborskih katoliških organizacij, naravnost peklensko zlobna in prava ženija, ako bi hotela in si mogla vse to izmisliti, kar je rodil proces o fabrikaciji muškatega v vinarški zadruzi. Po skoro celournem posvetovanju je predsednik senata razglasil razsodbo, s katero se vzklje zavrača in potrjuje prva sodba v celnem obsegu. V razlogih je sodišče ugotovilo, da se sodba ne naslanja samo na izpovedi izvedencev ter prič Frana in Milke Pihlerjeve, ampak na celo vrsto drugih obtežljivih dokazov kakor na bezeg in špirit, ki sta se nahajala še julija l. 1928 v kleti zadruge ter zlasti tudi na priznanje kletarja Gerliča, ki je sam priznal, da je l. 1927 s pomočjo bezga v kleti zadruge zboljševal »muškatelec«.

Popoldne se je po mestu raznesla govorica, da je mestni občinski svetnik, obsojeni kaplan Fr. Hrastelj še tekom dopoldneva glede na obsodbo položil v roke župana svoj mandat v občinskem svetu. Koliko odgovarja ta vest resnici, nismo mogli ugotoviti. Obsodba pa je neprijetno odjeknila tudi v gimnaziji, kjer poučuje obsojeni katehet Alojzij Rezman.

Šahovski turnir v Rogaški Slatini

Današnji dan je prinesel štiri zmage, dva remija in dve prekinjeni partiji.

Rogaška Slatina, 3. okt. Rezultati današnjega XIII. kola so bili naslednji: Prepiorka je zmagal po 65. potezah Jovanovića, Canal je nadvladal dr. Singerja po 62. potezah, Takacs je porazil dr. Geigerja v 52. potezah, König pa Rožića v 30. potezah.

Remis sta ostali partiji Maroczy : Rubinstein po 16 potezah in Grünfeld : Pirc po 32. potezah.

Partija Hönlinger : Flohr je bila prekinjena. Končala bo najbrže remis, čeprav stoji Flohr nekoliko bolje. Prekinjena je bila tudi partija Šimisch : Brinckmann v boljši poziciji za Šimisch.

Po XIII. kolu je stanje naslednje: Rubinstein 10, Grünfeld. Prepiorka, Maroczy, Takacs 8 in pol, Flohr 8 (1), Pirc 8, Canal 7 in pol, Šimisch 6 in pol, Hönlinger, Brinckmann 6 (1), Geiger 5, König 4 in pol, Jovanović, dr. Singer, Rožić 2. Jutri se igra XIV. kolo.

Samomor slovenskega trgovca v Zagrebu

Zagreb, 3. okt. n. Davi je izvršil samomor v hotelu »Kovač« v Gajevi ulici Slovenec, trgovec iz Gorenje vasi pri Škofji Loki, Fran Felban. Snoči okoli polnoči je došel v hotel in zahteval sobo, ki mu je bila odkazana v bližini sobe lastnika hotela. Felban je bil videti že snoči zelo nervozen, čemur pa nihče ni pripisoval posebnega pomena. Okoli 5. zjutraj so začeli v hotelu zamolkol odmev, kakor da bi nekaj padlo, pa tudi temu ni nihče pripisoval važnosti, ker se je mislilo, da razbija slučajno kak gost v svoji sobi. Ko je ob 8. zjutraj potrkala sobarica na njegova vrata, se ji nihče ni odzval, zaradi česar je vstopila v sobo ter zagledala strašen prizor. Pod oknom v sobi je ležal v krvi Franc Felban mrtev ter držal v roki veliko pištolo sistema Steyer. V hotel je došla kmalu nato policijska komisija, ki pa je mogla ugotoviti samo njegovo smrt. Pokojni Felban ni zapustil nobenega pisma, iz katerega bi se moglo razvideti, zakaj je izvršil samomor.

Naši kraji in ljudje

Manifestacija narodnega delavstva v Kranju

bo, sodeč po stalno in visoko naraščajočem številu prijav, krasno uspešno po obsegu in sporedu. Opozorjamo vse udeležence, da se bo kongres vršil

ob vsakem vremenu

v veliki dvorani kranjskega Narodnega doma. Pravkar izšla 9. številka »Dela« z praznično, posvečeno kongresu in prinaša podrobno vsa potrebna navodila udeležencem. Narodno zavedni delavci in vsi iskreni prijatelji slovenskega delavstva v nedeljo v Kranj!

Prijave še danes in jutri sprejema tajništvo NSZ v palači Delavske zbornice v Ljubljani, ki tudi izdaja povabila in izkaznice za polovično vožnjo.

Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge

Ljubljana, 3. oktobra.

Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani bo v letošnji jeseni in zimski dobi nadaljevalo pred leti začete družabne večere, pa bo te večere vezalo z rednimi predavanji iz najrazličnejših strok tako, da bodo udeležniki imeli priliko čuti od odličnih naših strokovnjakov res zanimive in koristne stvari. Za vodilo smo si vzeli pri teh predavanjih poljudnost in množičnost.

Skrbljeno je za zanimivost, hkratu pa za koristnost in stvarnost. Lepa vrsta naših odličnih mož, ki so vidni delavci na najrazličnejših poljih, se je z vžgledno ljubeznivostjo odzvala našemu vabilu in obljubila svoje dragoceno sodelovanje. Postavili smo si lep in koristen cilj ter smo prepričani, da ga dosežemo, ko nam je zagotovljeno tako ponosno število zanimivih predavalnih predmetov. Nočemo biti ne-skrbni, pa mislimo, da si smemo ipak vzeti pravico, da imenujemo zbrano vrsto predavanj »Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge«.

Družabni večeri se prične v prvi polovici oktobra pod imenom: družabni večeri društva »Merkur«. Gostje so nam iskreno dobrodošli. Trgovsko društvo »Merkur« si je od početka svojega skoro tridesetletnega delovanja stavilo za prvi cilj svoje delovanje širitev in povzdigo splošne in strokovne izobrazbe, pa je kot kulturno društvo zvesto sledilo svojemu izobraževalnemu cilju s predavanji, publikacijami, strokovnimi knjigami, časopisi ter poučnimi tečaji. V pravihli začetno delo je našemu društvu v novih priključitvah olajšano. Posebne organizacije so prevzele besede in zagovor stanovskih potreb in zahtev v vsakdanjem trenju življenja. Društvo »Merkur« sedaj preostaja in v prvem redu kulturne naloge, pa smo se potrudili za predstojajoč jesensko in zimsko dobo nuditi našim ljudem tako pester in vabljiv niz predavanj, da bi bila grešna zamuda na strani tistih naših ljudi, ki bi od te obline prilike jemati zamudili.

Obljubljena in zagotovljena so nam naslednja predavanja teh-le gospodov predavateljev: Agnola Anton: Stoklo in keramika v naši državi. Direktor dr. Böhm Ludvik: Naše morje in naša trgovina. Dr. Dobrila Mario: Varnost borze v gospodarstvu in njena uredba. Direktor Josip Gogola: Naša denarna organizacija. Ravnatelj drame Golia Pavel: O gledališču. Direktor ing. Guščić Gvido: Izobraževalni energiji in napredku gospodarstva. Predsednik Jelačin Ivan: Zakaj gradimo »Trgovski dom«? Kavčič Josip J.: Psihotehnika v gospodarstvu. Koc Jurje: Gospodarska informacijska služba v naši dobi. Ravnatelj Lovšin Evgen: Kovine in kovinarska obrtnost v naši domovini. Dr. Marn Rudolf: Tujski promet in naše delo za pospeševanje tujskega prometa. Mohorič Ivan: Kaj in zakaj je carina? Dr. Obersnel Maks: Železo in naša železarska obrtnost. Prof. ing. Osana Marij: O radiu in napravah za radio. Dr. Pless Ivan: Spomini na Sibirijo. Dr. Pretnar Josip: O našem domačem obrtu v Sloveniji. Prof. dr. Samec Maks: Od smreke do svile. Prof. Sič Franjo: Zakaj knjižimo in po kakšnih načinih? Dr. Svetel Blaž: Napoleon in Slovenija. Višji šumarski svetnik ing. Šivic Anton: Naši gozdovi in naše gozdno gospodarstvo. Ing. Šuklje Milan: Tovarniški in trgovski žigi ter njih zaščita v državi. Direktor ing. Turk Jakob: O rastlinski prehrani. Akad. slikar Vavpotič Ivan: Slovensko slikarstvo od leta 1848. dalje. Prorok prof. dr. Vidmar Milan: Od potoka do žarnice. Zagar Fran: Viri državnih dohodkov.

Dr. Fran Windischer.

DIŠAVE SLON

Slovenski krožek na Dunaju

Dunaj, v oktobru.

Ob zadnjem ljudskem štetju na Dunaju koncem preteklega leta se je priglasiло okroglo — 1500 Slovencev. Ni pa znano, koliko je tu mlačnih ali nezavednih Slovencev, ki se niso priglasiли za Slovence. Hvaležna in ob enem silno težavna naloga Slovenskega krožka je, da te po vsem velikem Dunaju raztresene ude slovenske družine zbira pod eno streho in jih vodi tako, da ostanjejo narodu zvesti.

Prosimo rodoljube v domovini, pa bodi to kjerkoli v treh državah, da nam pri tem delu gredo na roko. Marsikdo ima na Dunaju sorodnika, znanca, prijatelja. Pišite jim in jih vprašajte, ali vedo, da je tu za nje naš krožek, zarotite jih, naj se takoj priglasi, ako še niso člani. Ob enem naznanite krožku njihove naslove. — Ako se kdo odpravlja za stalno ali za več časa na Dunaj, povejte mu, da je tu krožek zani, naj se takoj po dohodu priglasi. Naznanite njihove naslove, da jih tu poiščemo, povabimo k sebi!

Krožek ima redne tedenske sestanke, družabne večere vsako nedeljo v svojih lepih prostorih restavracije hotela Fuchs, na Marienhilferstrasse 138, četrta hiša nad Gürtelom na desni, in to od 7. večerne ure dalje. Tu nudi krožek pouk in zabavo po svojih močeh. Ima svoj pevski zbor, ki se je že večkrat naravnost proslavil, imamo pa tudi — slovensko šolo za učenje jezika na podlagi doseganega pomanjkljivega znanja. Lani smo imeli dva tečaja, a letos nameravamo dodati še tretji tečaj za take učence, ki so otroci mešanih zakonov in ne znajo še prav nič svojega jezika. Tu se bo vršil pouk s pomočjo nemščine.

Vse to je gotovo jako lepa naloga našega krožka, ki jo mora vsak rojak v domovini z veseljem pozdraviti, ako ne tudi po močeh podpreti. Ako nam more kdo materialno prisrčiti na pomoč, mu bomo seveda jako hvaležni. Najmanj pa, kar smemo iz domovine zahtevati, je to, kar smo gorj prosili v svrhu propagande za naš krožek.

Pa še nekaj drugega je, kar iz domovine z vso pravico zahtevamo. Inteligence je na Dunaju malo, ki bi bila sposobna za duševno delo v našem krožku, da bi nudila članom zabave in pouka. Glavna naša opora so slovenski akademiki, ki jih je tu dovolj za prav intenzivno delo v vseh panogah našega programa: šola, knjižnica, pevski zbor, koncerti, nedeljski sestanki, izleti itd. In kdo je posebej v tujem mestu bolj poklican za tako idealno delo kakor ravno akademski mladina?

S hvaležnostjo priznavamo: kar je akademikov iz Primorske, Koroške in bivše Štajerske — so vsi v krožku in nam po močeh pomagajo. Pravijo pa, da je tu čez petdeset akademikov iz Kranjske, ki jih ni blizu, jih ne poznamo, nam nič ne pomagajo pri nemalem delu za ohranitev in napredek slovenske kolonije na Dunaju, za čast slovenskega imena v tem svetovnem mestu, v hvaležni tekmi z mnogimi kolonijami drugih narodov. V maju smo imeli v veliki dvorani Češkega doma krasno uspešno koncert, s katerim smo delali čast sebi in slovenskemu imenu, — ali od vseh tistih akademikov iz Kranjske, razun par častnih izjem, ni bilo nikogar. Kaj naj pomenja tak pojav v krogih take mladine, ki je bila vedno polna idealov, vedno zraven, ko je šlo za korist in dobro ime naroda.

V neki kavarni sem videl dva mlada gospoda, ki sta čitala slovenski list. Takoj se jima pridružil in zaslučen pogovor na krožek. Odgovor je bil presenetljivo brskanten: »A, midva se ne brigava za take reči!« Povedal sem jima prav pošteno svoje mnenje. — Apelliramo na rojake v domovini, ki poznajo koga na Dunaju, naj povprašajo njegovo narodno dušo: Ali izpolnjuje svojo prokleto narodno dolžnost do slovenske družine na Dunaju?!

Naj sklenem z izjavo, ki sem jo že čisto izrazil: Kdor slovenskih akademikov ne pomaga krožku pri težavnem delu, ta ne zasluži, da ga bo domovina kdaj poznala! — Predsednik.

Važna gasilska prireditve

Tržič, 3. oktobra.

Nedeljska gasilska vaja tržiškega okrožja, ki jo je vodil tržiški načelnik gasilcev, g. Karol Bocak, je izpadla nad vse pričakovane dobro. Vaje se je udeležilo 12 gasilskih društev in sicer društva iz Podbrezje, Kovorja, Tržiča, Loma, Sv. Ane, Križev, Dupelj ter tovarniška društva Moline in Glanzman. Po vnaprejšnjem določenem redu so se društva na dano znamenje tovarniške sirene izredno hitro postarila in v jako kratkem času začela bruhati potoke vode na goreče objekte. Osem motorov in štiri ročne brizgalne so s svojimi vodnimi curki nudile izredno lepo sliko. Omeniti je treba z veliko pohvalo malo motoriko od sv. Ane, ki jo je društvu dobavila znana tovarna malih motorov Rosenbaum iz Linca.

Samo za eno številko je večja od tržiške, pa koliko večji učinek pri delu. Za poizkušnjo je nastopila tudi mala motorika, kakoršne izdelujejo ljubljanske strojne tovarne. Na tem mestu je treba ugotoviti, da domače delo prav malo ali pa celo nič ne zaostaja za tujim. Kar se teže tiče je ljubljanski izdelek malo težji, menda celih 9 kg, kar gotovo pri nakupu ne pride v poštev, cena pa je neprimerno nižja, delo pa tujemu enako. Zato je skoro neodpustljiv gospodarski greh, če naročamo brizgalne iz tujine, doma pa podpiramo brezposelnost.

Pri tej vaji se je izkazalo, da nima nobeno gasilsko društvo tako velike lestve, da bi moglo uspešno braniti tovarniško poslopje tovarne Peko. Velika lestva tržiškega društva, ki je pač zaenkrat najbolje opremljeno, sega komaj do tretjega nadstropja. Za tovarno je torej nujno potrebno, da si nabavi veliko požarno lestvo in pa seveda tudi lastno malo motoriko, kakršno ima tovarna Moline. Tudi bombazevi predilnici in tkalnici priporočamo, da si skoro omisli moderno motorno brizgalno za lastno porabo. Pri tej vaji se je dobro opazilo napredek, za katerim streme naša gasilska društva. Opazili smo komaj dobra tri leta staro društvo iz Kovorja, ki si je že v celoti nabavilo platnena delavna odelja in jeklene čelade, druga pa so v prvem hipu polagala največjo pažnjo za nabavo potrebnega orodja. Če ima krajevno tako majhen okraj, kakor je tržiški, na razpolago 7 motornih brizgalen in 4 ročne, potem lahko rečemo, da zasluži tako požarovalno gasilsko delo vso pohvalo. Po vaji se je vršil na trgu ogled in ponovna preizkušnja motorke iz ljubljanskih strojnih tovarnen, ki je navzoče gasilce v vsakem oziru zadovoljil in so sklenili, da bodo podpirali domačo industrijo.

Na gasilskem sestanku, ki je bil nato v hotelu Lončar, se je soglasno sprejela resolucija, da se ustanovi za tržiški sodni okraj posebna gasilska župa, za katero so dani vsi pogoji. Resolucija se predloži merodajnim činiteljem in tako bo skoro ustanovljena za tržiški okraj lastna gasilska župa, ki bo pod spretnim vodstvom zaslužnih gasilcev tržiškega sodnega okraja gotovo vsestransko skrbela za vzoren napredek gasilstva. Pri vaji smo opazili kumice tržiške velike motorke gospo baron Bornovo, dalje tržiškega mestnega župana g. Ivana Lončarja, zastopstvo kranjske gasilske župe g. R. Majerja in J. Likozarja in več drugih uglednih ljudi. Na bistriškem brezu in na veliki cesti pa je vaji sledilo silno mnogo ljudi od blizu in daleč, kar priča, da se za delo gasilcev vneto zanimajo.

Kje je pogrešani fantek?

Ljubljana, 3. oktobra.

Kakor smo poročali v nedeljo v dnevnih vesteh, je izginil dne 20. septembra neznan kam 2 in pol leta star otročič Joško Podlesnik. Ker so se takrat mudili v Radečah in okolici cigani, so vaščani takoj prišli sumiti, da je utegnil mali Joško postati žrtve ciganov. Za otrokom manjka odtelj vsaka sled, izginila pa je res tudi ciganska družina. V vasi je zavladalo velikansko razburjenje, ki se seveda še ni poglobilo. Podlesnikovi so obvestili o zagonebnem izginutju svojega otroka tamošnje orožnike, ki so dogodek telefoničnim putem sporočili tudi ljubljanski policijski direkciji. Orožniki svoje ovadbe doslej še niso preklicali, kar je znak, da otrok še vedno ni izsleden.

Te dni se je oglašal na ljubljanski policijski neki gospod, ki je opazil drveti skozi mesto zagonebnem avto, v katerem so sedeli še zagonebniji ljudje. Imenovani je zdel poprej v kavarni, kjer je čital liste in med drugim prebral tudi notico o skrivnostnem izginutju malega Joška Podlesnika. Ko se je podal na ulico, je opazil drveti po Kongresnem trgu in dalje proti Gradšču avto, v katerem sta sedela spredaj dva zanimiva moška, baje izrazito orijentalnega tipa, skratka, pravega cigana. Zada je je sedela lepo oblečena dama, ki je tiščala k sebi nekaj nad dve leti starega otroka in mu priiskala na usta roko, očitno zato, da otrok ni mogel kričati. Ker sta bila oba moška oblečena v izredno zanimarjeno obleko, dotim je bila dama prav elegantna in pa, ker je živel gospod pod vtisom notice, ki jo je bil pravkar prečital v listih, se je brž domislil, da utegne tičati za stvarjo kak

Pri želodčnih in črevesnih težavah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzeplavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnenju k bljuvanju učinita 1—2 čaši naravne »Franz Josefove vode temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda.« »Franz Josefova voda« se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Včerašnja premijera razprodana!

Publika navdušena lepote, gledajoč »Ufa« vefilem:

MANOLESCU

Vefilem strasti, ljubezni in opojne lepote. Roman največjega svetovnega pustolovca. V gl. vlogah

Brigita Helm Ivan Možuhin

Heinrich George in Dita Parlo

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Ob 4., 6., 8. in 9.

Telefonično naročene vstopnice se dobe v garderobi na levo. Predprodaja vstopnic od 11—13.

zločin. Zaradi tega se je takoj namenil na policijsko direkcijo ter prijavil vse, kar je videl. Policija se je pričela za stvar seveda tudi takoj zanimati, vendar doslej še ni prišla do nikakih pozitivnih izsledkov.

Drzen žepni tat

Litija, 3. oktobra.

Sinoči je g. Ferdo Tomazin, ekonom iz Smartna pri Litiji, domala postal žrtev drznega žeparja. Z večernim vlakom se je vračal iz Ljubljane, kjer je bil dvignil večjo vsoto pri neki ljubljanski trgovki. V Litiji pa je izstopilo iz istega vagona več ljudi, zato je bil na stopnicah precejšen drenal.

Poleg domaćinov se je pomešal v gnečo neznanec, ki je silil močno v g. Tomazina. Ta mu je naredil prostor z besedami: »Izvolite vi prvi izstopiti!« Tujec je odklonil prednost.

Ko pa je stopil g. Tomazin na prvo stopnjo, je začutil, kako mu je segla tuja roka v prsni žep suknjice, kjer je imel zavitek z novci. Urno je zagrabil za drzno roko in je s krikom obvestil ljudi: »Halo, žepar!«

Tat se je ustrašil, skočil kar preko stopnic in izginil v temo. »Primitve tat!« so klicali ljudje in stekli za bežečim prevelicem. Nedaleč od kolodvoza ga je ujel železniški uslužbenec Primožič in ga odvedel v kolodvorsko pisarno, kjer so ga legitimirali. Po legitimaciji, ki jo je izdal obmejni komisariat na Suršaku, se piše aretiraneč Sario, doma iz Petrinje. Po poklicu je natakar.

Poslali so po orožnike, nevarni pišček pa je izbral trenutek, ko je bil za hip nenadzorovan in ušel iz pisarne mimo skupne ljudi, ki je stala ta čas pred pisarno in čakala, kako se bo izteklo z aretirancem.

Za žeparjem Sariočem zdaj stikajo orožniške oblasti. Star je 40 let, srednje postave, oblečen v modne hlače in moder suknjič ter obut v rjave čevlje. Lase ima črne in je brez klobuka. V litjski kolodvorski pisarni je ostal njegov klobuk in siv površnik. V njegovem žepu so našli peronski listek iz Ljubljane, kjer ima menda tudi kako nepridipravščino na vesti.

Kočevsko pismo

Kočevje, 2. oktobra.

Zadnji teden je bilo v našem mestu silno živahno. Nešteto Ribničanih je prišlo v Kočevje na davčno upravo zaradi visoko odmerjenia dohodninskih davkov. Vsakdo je skušal dokazati, da ima z ozirom na svoj promet bediški kot trgovec ali obrtnik preveč odmerjenega davka. Uradne ure pri davčni upravi so se zavlekle pozno v noč, da so prišle vse stranke na vrsto.

Zadnja nedelja je bila solčna in je zvalila vse meščane ven v naravo. Veliko ljudi je bilo tudi na nogometni tekmi, ki se je vršila popoldne na igrišču SK. Jadran med SK Dilaški dom ter SK Jadranom. Tekma je odločila 1:4 v prid SK Jadranu. Zvečer se je vršila domača veselica v gostilni »Narde«, kjer pa ni bilo toliko ljudi. Popoldne tako nekako ob 4. je izbruhnil okeni v prvem kozoču ob cesti proti Cvišarjem, vendar so ga pasantje hitro udušili, še predno je mogel zajeti pridelke, ki so bili v njem spravljani. S tem je bila preprečena velika nesreča.

Oblastna pošta in telegrafna uprava v Ljubljani razpisuje prevoz pošte Kočevje. Brod na Kupi za dobo 3 let. Začetek oddaje prevoza bo v soboto 5. t. m. pri tukajšnjem županstvu.

našega naroda, smo vendar postali po vojni vse preveč resni in mrki. Pozabili smo na Tršo, na Nerandžo in druge, pravi pisec v predgovoru. Polkovnik Ilić nam skuša pokazati vojaško življenje in vojne dogodke z vesele strani. To mu večinoma tudi uspeva. Njegovo pripovedovanje je sveže, humor sočen in zdrav. Knjiga je opremljena z dobrimi karikaturami, ki jih je narisal avtor sam. Knjiga (166 strani) obsega osem povesti. Stane broširana 40 dinarjev.

Nova sociološka knjiga. Jugoslovenska dokaj skromna sociološka literatura je obogačena za novo publikacijo: kot 2. zvezek edicije Socialne Misli v Zagrebu je izšel spis dr. Božidara Adžića »Od Platona do Marksa«. Na 122 straneh razpravlja pisec o razvoju sociološke misli, potem ko je v prvih poglavjih orisal značaj, namen in pomen sociološke vede. Avtor preimira socialne ideje Platona, Aristotela, sv. Avguština, sv. Tomaža, Machiavellija, Grousa, Spinoze, Humea, Montesquieja in Rousseaua, nakar prehaja k novejšim poglavom (Kant, Herder, Hegel, Saint-Simon, Comte, Spencer, Marx, Engels). Posebno obsežno je obdelal zgodovinski materializem. Knjiga je spisana živahno in zanimivo; s pridom jo utegnemo prečitati tudi oni, ki se ne strinjajo z avtorjevimi marksističnim nazorom o družbi. V uvodu pisec posebno naglašuje potrebo večje sociološke nabrazbe naše inteligence. To je treba podpisati. Brez osnovnega sociološkega znanja danes ni naobrazbe.

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 4.: Zaprtlo.
Sobota, 5.: Velika abeceda. Izven.
Nedelja, 6.: Naš gospod župnik. Premijera. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Sobota, 5.: Švanda dudak. Premijera. Izven.
Nedelja, 6.: Evgenij Onegin. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Petek, 4.: Zaprtlo.
Sobota, 5. ob 20.: Župan Stilmondek. Premijera. B.
Nedelja, 6. ob 20.: Cerkvena miš. Prvič.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Sobota, 5.: Igra s smrtjo. Abonma. Otvoritev predstava.
Nedelja, 6.: Igra s smrtjo. Izven.

Pred premiero Švande dudaka

V soboto bo v ljubljanski operi premijera popularnega češkega skladatelja Jaromira Weinbergerja »Švanda dudak«.

Jaromir Weinberger je razmeroma še zelo mlad češki skladatelj. Rodil in študiral je v Pragi in mojsterskem razredu Max Regera na

državnem konservatoriju v Lipskem.

Telost k tej interesantni operi je napisal Mitoš Kareš, predelal in izpopolnil pa Max Brod. Vsebina je črna iz češke pravljice. »Švanda dudak« je bil znan veseljak-muzikant, bil je vsepovsod, kjer je bilo veselje in — pijača. Godel je, pel in zabaval ljudstvo ter se preživljal od zaslužnega in darov. S svojim usnatim instrumentom je osvajal kraljice, princeze, narod, da celo samega vraga je omanil s čudovitimi zvoki svojega pišala.

Medtem ko je Švanda mistična figura, nastopa v delu v svrhu pestrosti in polnoprstnosti v resnici v preteklosti živeli ropar, Babinsky. Vjet in obsojen v do smrti je, v starosti pa pomiloščen, je umrl za strah svojega okraja, Babinsky v Pragi l. 1879 kot pobozan samostanski vrtnar. Kot starček se je gibal mnogo med dijakmi ter opetovano pripovedoval o interesantnih dogodivščinah svojega pestrega življenja. Razume se, da je bilo vse pripovedovanje prilagojeno lastni slavi in idealizirano. Da je postal ropar, je kriv nesrečen, tragični slučaj. Zaljubljen se je v ubogo dekle, ki je preživljala sebe in mater z delom svojih rok. Kljub vsem naporom pa je zašla v neprimerno življenje denarne težkote. Zmahnalo je je celo za najprej. Brezobzirni hišni gospodar jo je bil pripravljen obdržati v stanovanju, a je pod pogojem, da postane njegova. Tudi Babinsky je vedel za težkote svojega dekleta; v razdvojenosti in mlači kako rešiti ljub-

co, je naščevan izropal neko vojaško blagajno. Toda prišel je že nepoznano. Pohotnež je svoj cilj dosegel, dekle je padlo. Babinsky pa je postal ropar, maščevalec. Tradicionalno geslo: bogatino vzeti, revežem dati, je sprejel za svojo devizo in kot takega je pozneje prevzela ljudska fantazija ter mu pripisovala vsa mogoča junašva.

Osebe opere, njih jezik in karakteristika so potemtakem vzete iz ljudskih pripovedk, kakor se pripovedujejo med narodom.

Vso vsebino opere izpopolnjuje graciozna, slovensko-barvna glasba, ki je zbirališče invencij, stilskeških domislekov, lirskih finess in narodne pesmi.

Nova slovenska pesniška zbirka. V založbi Ptujске tiskarne v Ptuj je izšla 32 strani obsebojaka, lepo opremljena zbirka pesmi Danila Gorinška »Zalostna ljubezen«. Avtor je že izdal tri zbirke mladinskih verzov. V tej knjižici so izšle njegove erotično-lirčne pesmi.

Vojaški humor v knjiži. Polkovnik Dragomir Ilić (Dil) je izdal v založbi tiskarne Skerli v Beogradu knjigo »Neobjavljena dokumenta«. Avtor je že znan kot vojaški pripovednik, nekaj srbski Roda Roda ali Courteline. V tej knjižici, ki je prva v široko zasnovani seriji vojaških povesti in spominov, pripoveduje o raznih »tipih« v srbski vojski, o umiku l. 1915, o bivanju Srbov v Afriki itd. Vsi drugi pripovedujejo o vojni samo tragične reči, toda za časa naših zgodovinskih dogodkov je bilo tudi marsikaj komičnega. Čeprav ni to odlika

LENHUR

Preprodajalci naj se obrnejo na: Gustav Hrušar & sin, Wien VII., Rietberggasse 10

Domače vesti

„Življenje in svet“ št. 14

Pravkar je izšla številka 14. tedenske revije „Življenje in svet“ z naslednjim vsebino: Rembrandt van Rijn (z dvema slikama), Charles Nodier o Ljubljani (Volontaristi — slika), Prepelca (Adolf Koelsch — slika), Jedro naše zemlje je trdo (Dr. K. Kuhn), Potenje je zdravo (Dr. A. Froelich), Na plantaži kavovca (slika), Ob stoletnici javnih železnic (V. Sv. — slika), Kako je vrag Mojca vzel (Ivan Podraž), Carovniški procesi na Slovenskem (Dr. V. Travnar — slika), Vsakdanja večerna telovadba (Ivo Zor — slika), Ameriška farma za mrčes, Derviš plešejo (slika), Ali je temeljito zvečenje potrebno? Zivalske oči, Številko krasi poleg lesorezov slikarja J. Justina in risbe kiparja N. Pirnata lepa umetniška priloga.

Večer na Urški gori
po originalu Dane Kuraltove.

„Življenje in svet“ izhaja tedensko in stane polneto (zaključena knjiga) 40 Din, četrtletno 20 Din, mesečno 8 Din, posamezna številka pa samo 2 Din. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafeljeva ulica 5.

* V višjo skupino je pomaknjen g. dr. Vladimir Muha, sodnik v Ptuj, o katerem je bilo nedavno pomotoma poročano iz Beograda, da je upokojen.

* **Uradni list** ljubljanske in mariborske oblasti prihaja v št. 97. uredbi o konvenciji med Avstrijo, Italijo, kraljevino SHS, Rumunijo in Češkoslovaško glede prenosa terjatev in depozitov, ki izvirajo iz poslovanja poštne hiše na Dunaju, dalje komunikne Privilegirane agrarne banke in natečaj za njene uradnike ter razne razglase uradov in oblastev.

* **Zgodovinska zgradba Frankopanov** v Karlovcu se namerava preurediti v muzej. Kakor javljajo iz Karlovca, obstoja namera, da se sedanja zgradba okrajnega glavarstva, ki ne ustreza več svoji svrhi, preuredi v mestni muzej. Ta stara zgradba ima svojo zgodovinsko vrednost. Bila je last knezov Frankopanov in sivočelno zbirališče plemstva karlovske okolice.

* **Izvršba na prejemke zasebnih nameščenec.** Kot drugi zvezek Socialne knjižnice, ki jo izdaja Zveza društev privatnih nameščenec v Ljubljani, je izšla za dr. Obersnelovo razpravo o novem zakonu o pokojninskem zavarovanju študija dr. Stojana Bajca o izvršbi na prejemke zasebnih nameščenec. Po kratkem zgodovinskem uvodu razmotriva pisec sedanje pravno stanje, opirajoč se tako na sodstvo kakor tudi na obširno literaturo do najnovejšega časa. Za tem obravnava pravni položaj v drugih pravnih območjih naše države ter enotno kritično oceni obstoječi načrt za izboljšanje izvršilni red ter stavlja s motivi opremljeni predlog k tej zakoniki materiji. Delo je dohodljivo tako praktičnim pravnikom, odvetnikom in sodnikom, kakor tudi zasebnim nameščencem in njih organizacijam. Dobiva se za ceno 10 Din v knjigarnah ter pri tajništvu Zveze društev privatnih nameščenec Slovenije v palači Delavske zbornice.

* **Narodni ženski savez svetle udeležence** kam kongresa v Splitu, da prečita navodila legitimacije, preden zahtevajo vozno karto, in se točno po njej ravna. One, ki potujejo od Zagreba dalje z brzovlakom, naj to javijo blagajni. Preskrbite si karte pravočasno! Odhod v soboto 5. t. m. 12.20 s poštanim, prihod v Zagreb ob 16.45; dalje z brzovlakom ob 20.35, prihod v Split ob 8. zjutraj.

* **Turistovski dom na Urški gori pri Slovenjgradcu.** Mislinjska podružnica SPD v Slovenjgradcu obvešča turiste in izletnike, da bo njen dom na Urški gori od 14. t. m. naprej zaprt. Dom bo odprt in oskrbovan še na dan 20. in 21. t. m. Ker so se pri zimskih posetih dogajale razne nerednosti in se je mnogo ključev doma nahajalo v nepoklicanih rokah, so se na domu nabavile nove ključavnice in se ključ od 21. t. m. naprej nahaja samo pri podružnici v Slovenjgradcu.

* **Esperanto.** Tudi Slovenci smo dobili prvo originalno delo v esperantu — dokaz da tudi mi pridno delamo na tem polju. Pod naslovom »Fabeloj« je izšel kot samostojna brošura ponatis pravilic g. prof. Franja Modrijana, ki jih je bil on kot sodnik raznih esperantskih časopisov poslal mladinskemu listu »La Etalo« (Paris-Xe. 21. Rue de Rocroy).

* **Trgatev v našem Primorju.** S Sušaka poročajo, da je trgovec grozdja v glavnem že končana. Pridelke je manjši za 25 do 30 odstotkov od lanskega, dočim je okostlost vina znatno boljša. Mošt ima 18 do 21 odst. sladkorja. Cena grozdja se giblje okrog 2 Din za kilogram. Kupčija z moštom se letos zelo slabo razvija.

* **Na ljubljanski sadni sejem** se sprejemajo le priznane dobre sorte namiznega sadja. Od vsake sorte je poslati 25 kg izbranih in enakobnih plodov, lahko na tudi 50, 75, 100 in več sto kg. Vse sadje mora biti trdno vloženo, da se po poti ne premika, vendar ne tako na tesno, da se otisne. Vse poslano sadje se bo prelozilo v normalne ameriške zabojke, zato mora biti vse poslano sadje zadnji čas do 10. t. m. v rokah uprave velelesna, kamor je nasloviti tudi vse pošiljke.

* **Smrtina kosa.** V Podplatu pri Rogaški Slatini je umrla po dolgi mučni bolezni gospa Terezija Kupnik, stara 83 let. Njen pogreb bo jutri ob 15. na domačem pokopališču. Pokojni blag spomin, rodbini iskreno sožalje!

* **Lahkomiselno zalgrana eksistenca.** Pred vojnim sodiščem v Beogradu sta se morala zavovarjati v sredo dva računski častnika zaradi poverbe. Administrativni kapetan II. Olujo Očič je lani v decembru kot blagajnik šumadijske divizijske oblasti pri nekem računu pridržal 4000 Din in jia

zapravi v slabi družbi. Poneverbo je pristožno priznal. Sodba: 7 let ječe. Pešadijski kapetan Josip Vitasek pa je v novembru 1923, kot član komisije za hrano 6. pešpolka v Velikem Bečkereku neupravičeno pridržal 1181 Din, za katere se bo pokoril v ječi 1 leto. Oba častnika sta svedela za vedno izgubila tudi šaržo.

* **Tri zakasnele živalce.** Gdč. Mica Škova in Hedvika Babnikova iz Litije sta nam poslali tri rjave brošče, ki sta jih našli včeraj ob Savi.

* **Zgoraj v kolibi.** Milan Cvetković iz vasi Obršar pri Čupriji je kot čuvar vinogradov prenočeval v mali kolibi. Ker ga je zeblo, si je zvečer zakuril in ob ognju zadremal. Tekom noči pa se je vnoč ljstje in slama, na kateri je počival Cvetković. Ko pa so naslednji dan vaščani prinesli čuvarju živež, so na mestu kolibe našli le žalostno pogorišče in sredi pepela ožgane telesne ostanke tragično preminulega Cvetkovića.

* **Strasna nesreča delavca.** V sladkorni tovarni v Velikem Bečkereku se je primerila nesreča, katere žrtev je postal 36 letni delavec Marko Grek. Zaposlen je bil pri centrifugali. Stroj je prijel žlico, s katero se je delavec približal neoprevidno in mu jo zagnal s tako silo nazaj, da se je delavcu zarinila v trebuh. Razen tega je Marko Grek dobil tudi hude poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Danes! Senzacija!!
Velika premijera!!
TOM MIX
v najnovejšem filmu
Tonijevo junaštvo
Ob 4., 1/6., 1/8. in 9. uri
Kino Ideal

* **Zasledovan vlomilec.** V Drenovcu pri St. Rupertu na Dolenskem je bil izvršen 30. septembra popoldne v stanovanje kočarja Josipa Zgonca drzen vlom. Izvršil je vlom 47 letni Anton Adamič, po poklicu čevljarški pomočnik, ki je po vlovu izginil iz tamonjega kraja. Tat si je prisvojil črno moško obleko, baržunast klobuk, nikljasto možko uro z verzičco, 1400 Din gotovine ter nekaj drugih predmetov. Skupno je tat napravil nad 2600 Din škode. Adamič zasledujejo orožniki, vendar brez uspeha.

* **Zločin v pijanosti.** Kmet Matija Krajnovič iz Koritne pri Osijeku se je nedavno s lepimi prihranki vrnil iz Amerike. Povabil je v gostilno svoje prijatelje in bili so pozno v noč. Končno je Krajnoviča spremljal proti domu seljak Fabo Koranec. Oba strahovito pijana sta se spotoma sporekla in se začela daviti. Močnejši Fabo je končno pritisnil Američana ob zid, izvlekel nož in ga petkrat zabodel. Proti jutru so ranjenca prepeljali v osiškjo bolnico in odtod domov, kjer je pa kmalu izdihnil.

* **Ruski emigrant nasledje sleparja.** V Poljski in Nemčiji so se pojavile sleparske družbe, ki imajo po sosednjih državah svoje zaupnike in ki se bavijo s tem, da premožnejše ruske emigrante tajno pregovore za povratek v domovino. Pred dvema mesecema je nasledel neki tak družbi v Novem Sadu živeči polkovnik Nikola Travinski, ki je prodal svoje dobro uvedeno trgovino s sadjem, da bi se mogel vrniti v Rusijo in tam sodelovati za restavracijo morarije. Te dni pa je dospela od Travinskega vest, da so ga sleparski agenti odvedli do ruske meje ob Poljski, mu tam odvzeli 50.000 Din prihranjenega denarja ter neznano kam izginili.

* **Poskus samomora tri dni po poroki.** V Dubrovački Reki se je hotel usmrtiti v terek mlad kmetovalec, ki se je šele tri dni poprej poročil. Poskus samomora je izvršil iz obupa, ker so mu dan poprej neznan vlomilci odnesli vso imovino v znesku 17.000 Din. Mladi kmetovalec je nedavno prodal svoje zemljišče za 30.000 Din, z namenom, da se posveti drugemu poslu. 12.000 Din je plačal za hišno opremo, a ostali del je nameraval vložiti v banko.

* **Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich.**

* **S stolom po glavi.** V vaski krčmi v Opavi v Voivodini sta se znašla kmeta Simon Mihajlov in Veljko Krstić, ki sta si že stara nasprotnika. Prav hitro sta bila v prepiru in takoj nato tudi v laseh. Sima Mihajlov je v primeren trenutku popadel stol in treščil s tako silo po Veljkovi glavi, da je nesrečnik padel nezavesten in čez dobro uro izdihnil. Ubijalca pa so aretirali orožniki.

Iz Ljubljane

u— **Lep jubilej dela.** Petdesetletni jubilej poklica in dela praznuje danes Jurij Schaffer poslovodja ljublj. manufak. firme A. & E. Skabrne. Jubiliant je bil rojen dne 4. oktobra 1865 v lepi obsavski Sevnici in se je posvetil trgovskemu poklicu. Ko je dovršil svojo učno dobo in začetna leta trgovske prakse, je prišel kot mlad trgovski sodnik v Ljubljano in služboval pri raznih ljubljanskih manufakturnih tvrdkah. L. 1914 je stopil v službo v znano Skabernetovo manufakturno veletrgovino v Ljubljani, v kateri deluje sedaj že šestnaisto leto kot poslovodja. Gosp. Julij Schaffer je zaradi svoje ljubeznivosti in postrežljivosti priljubljen pri kupovalcih od stanovskih tovarišev pa spoštovan kot izkušen strokovnjak in ljubezniv družabnik. V mlajših letih je bil agilen in poživljen delavec in sokolskih in drugih društvih, katerim je še danes zvest član. Jubilantu iskrene čestitke!

u— **Klavirski koncert Arturja Rubinstein.** V ponedeljek 7. t. m. bo v dvorani Uniona njegov prvi koncert v Ljubljani.

Rubinstein spada v najtežjo kategorijo svetovno znanih pianistov, ki koncertira iz svoje mlade dobe s senzacionalnimi uspehi po vsem svetu. Samo enemu njegovih koncertov v londonski Albert Hall je prisostvovalo 14.000 ljudi. Občinstvo opozarjamo na prvi njegov ljubljanski koncert. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— **Zborovski koncert Sokolskega pevskega zbora iz Moravske Ostrave** v Ljubljani. Kakor že javljeno, bo koncertiral v erodo 9. t. m. v filharmonični dvorani Sokolski pevski zbor iz Moravske Ostrave. Njegov spored sestoji iz čeških zborov starejših in novejših literatur. Od starejših skladateljev so zastopani: Smetana, Bendl in Kráskovský z večno lepo »Utopljenko«, od novejših pa slavna Janaček s svojim zborom »Sedemdesetletje« in Foerster s himno »Sveti Vavrac«. Poleg njih pa tudi dirigent zbora gosp. Hradil s pesmijo Beskidov. Nato sledi češkoslovaške narodne pesmi, katere zaključuje naša »Prišla je mišica« v harmonizaciji dirigenta Hradila. Zbor šteje 50 pevcev in uživa v svoji domovini sloves zelo dobrega zbora. Vstopnice v Matični knjižarni.

u— **O Subljevi zmagoviti koncertni turneji po Ameriki** smo izložili v izložbi oglašnega oddelka »Jutra« v Prešernovi ul. več kritik, ki so jih prinesle ameriške novine obenem s slikami pevca. »The Milwaukee Journal« pa je priobčil zelo posrečeno kolorirano pevčovo sliko v narodni noči, ki je istokotna izveščena v izložbi.

u— **»Porci«.** Premijera tega filma, ki je bil predvajan včeraj kot 4. film letošnje sezije ZKD je vzbudil zlasti med mladino in dijaštvom ogromno zanimanje. Dvorana kinematice se je trla mladimi občudovalci in prijatelji narave. Zanimivo je bilo opazovati, s kakim ognjenitvom navdušenjem je zasledovala mladina lepe slike na platnu. Lov na divje krvoločne zveri, na ogromne prastare slone, boji z velikanskimi opasnimi kačami, črnci in njih nenavadni običaji, bojne igre — vse to je bilo nekako novo razodetje za oči množestvih mladih gledalcev. Svede tudi ni manikalo navdušenja pri starejši in ZKD si je prav gotovo s tem sporedom pridobila celo vrsto novih pristavev in ljubiteljev krasnih naravoslovnih in kulturnih filmov. Predstavo je stvaril g. prof. Dolžan s temeljitim in zelo poučnim predgovorom za kar je žel s strani poslušalstva viharno odobravanje. Film je izvrstno delo vzhodnoafriške filmskega sindikata in zasluži vso pohvalo. Številni gledalci, ki bodo še sledili in posetili prihodnje predstave, bodo z njim gotovo zadovoljni. Nadaljnje predstave se bodo vršile v Elitnem kinu Matice danes (šolska predstava) in jutri ob 14.30 ter zadnja v nedeljo dopoldne ob 11.

u— **Igra s smrtjo.** To fino in duhovito komedijo ruskega, pri nas dobro znanega pisatelja Arkadija Averčanka, bo uprizoril v soboto kot otvoritveno predstavo Sentijski gledališki oder. Vsebina je kratko naslednja: Trgovci Taldikin si želi dobre kupčije, toda vse se mu izlavlja. Ko pride v njegovo hišo zavarovalni agent Gliborč, ki hoče zavarovati vsakogar, kogar sreča, šine Taldikinu srečna misel, da bi napravil tu kako dobro kupčijo. Toda noče zavarovati samega sebe — temveč pisatelja Kazanceva, ki bolega na jetiki. Podkupl »zdravnika« Usikova in pisatelja Kazanceva je zavarovan. Taldikin ga zavaruje za visoko vsoto, katere polovico naj dobi po pisateljevi smrti njegova mati, ostalo pa on. Taldikin žaka, kdaj bo ugnasila dogorevajoča sveča Kazanceva življenja, da se z njo perfektno kupčija, toda plamen pričena narasati — pisatelj preboli jetiko in ozdravi. Taldikin je ves obupan. Toda naenkrat nastane preokret. Dela pisatelja Kazanceva postanejo cenjena in upoštevana. Odpro se mu lenari viri, do smrti zavarovanje se spremeni v življensko. Taldikinova nečakinja Zoja postane Kazanceva nevesta in Taldikin dobi zopet svoj denar, ki ga je vložil v »trgovsko podjetje«. Občinstvo se bo izborno zabavalo. Glavne vloge so v rokah gg. Košaka, Lavriča in Pasteriča ter gdč. Modičeve in Pirčeve. V ostalih vlogah pa nastopajo še gg. Čuk, Moser, Trtnik ter gdč. Baranova in Kožakovca. Predprodaja vstopnic v trgovini Miloša Karničnika, Stari trg 18. Otvoritvena predstava je za abonma. Komedijo bodo ponovili v nedeljo zvečer.

u— **Iz gledališča.** Premijera veseloigre »Naš gospod župnik« bo v nedeljo, 6. t. m. Komad je poln prijetnih in veselih značajev in riše tipe povojnih bogatašev in dostojanstvenikov. Središče vsega je župnik-poštenjak, ki se bori proti nesolidnosti s krepko preprosto besedo. Vstopnice pri dnevnih blaginji v operi. — V soboto, 5. t. m. bo premijera popularne češke opere »Svanda dudake« (glej članek v današnjem »Kulturnem pregledu«). — Repiza francoske veseloigre »Velika abeceda« ali »Gospod Topaze« bo v soboto, 5. t. m. v dramu pri običajnih cenah kot izvenpredstava. Izredno efektna in zabavna veseloigra je pri dosedanjih uprizoritvah žela največji uspeh. — V nedeljo, 8. t. m. zvečer ob pol 20. se bo pela v operi Čajkovskega opera »Evgenij Onjegin« kot ljudska predstava po znanih cenah.

u— **Tombola društva »Skrb za mladino«** se bo vršila v nedeljo ob 3. popoldne na Kongresnem trgu. Kompletna spalnica (9 komadov), šivalni stroj, možko kolo, otroški voziček, dva radio-aparata blago za možko obleko, razno spečeriško blago — to so glavni dobinki. Poleg tega je še 200 četvork in petork. Kupujte tablice, da vas doleti sreča. Pomladi kupljene tablice so veljavne. Srečke so samo po 2 Din. Pomagajte prispevati za Dečji dom.

u— **Sokolsko društvo Moste** vabi na sokolsko veselico s plesom itd., ki jo priredi v nedeljo, dne 6. t. m. Začetek ob 5. popoldne.

u— **Mestna elektrarna ljubljanska** naznana svojim konsumentom, da bo morala to nedeljo ustaviti na vrtilni strani električni tok od 7. zjutraj do 16. popoldne, ker bo prečistila vse transformatorske postaje.

u— **V Ljubljani imamo zopet cirkus.** Na travniku nad Lattermannovim drevoredom je zopet živahno. Svoje šotore je razpel tamkaj cirkus Konrado, ki je od poseta cirkusa Cudskega zopet vreden, da si ga ljubljanci ogledajo. Okrog šotorov se gnetelo od jutra do večera množice ljudi, ki si ogledujejo cirkuske ljudi ali pa se odločijo da si ogledajo za mal denar tudi razne eksotične zveri, opice, papige, slone in res prav lepe konje. Večerne predstave so bile doslej nabit polne. Občinstvu zlasti ugaja-

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Velika premijera! Danes! Ruski vefilem!

„Tatarska kri“

V gl. vlogah člani Hudožestvenega teatra. Gvozdojstva tatarskega kneza Timurkana! Prizori, da vam bo zastala kri! Polet slovanskega likarstva — preproste ruskega kmeta! Življenje ljudi, ki lebde med življenjem in smrtjo!

Sodeluje orkester balajak! Tatarske melodije! Ruske pesmi! Preskrbite pravočasno vstopnice! Ob 4., 1/4 na 7., 1/8, 9.

jo dresirani konji, ljubki poniji, prav čedne točke pa se dosežejo tudi s sloni, belimi medvedji in izborni dresiranimi psi. Atrakcija vsake predstave sta saksofonista Tedi in Jose. Zelo zanimive so tudi točke na trampolinu in odskočni deski. Vmes ne manjka komična slik in ugaia zlasti ljubka opica Jambi, ki predstavlja kavalirja v fraku in cilindru. Kakor čujemo bo priredil cirkus pozneje tudi par predstav za šolsko mladino. Te dni bo oskrbela uprava cirkusa da si bodo ogledali živali šolski otroci v skupinah po znanih cenah.

u— **Klub esperantistov** v Ljubljani otvori v torek 8. t. m. ob 19.20 esperantski tečaj za začetnike v Sentijskijski šoli. Učnina mesečno 15 Din za dijak 10 Din.

u— **Pogrešan krojaški pomočnik.** Iz Ljubljane je že okrog 24. septembra izginil 17-letni krojaški pomočnik Viktor Miškol. Domači so menili sprva, da se je podal na obisk h kakim sorodnikom in da se bo že čez par dni vrnil, kar pa se je izkazalo kot napačna domneva. Imenovani je bil videti zadnji čas zelo potr. Miškol je visoke postave, bolj šibak, podolgovatega obraza in kostanjevih las. Obleden je bil v ponošene svetle hlače, enak telovnik, moder suknič in pisano srajco.

u— **Zgodba o prodanem štedilniku.** Brezpomeni kleparski pomočnik Stanko B. je pomladil prodal branjevki Katarini H. v Rožni ulici železen štedilnik. Zda, ko prihaja zopet zima v deželo, pa se je oglašil kot lastnik tega štedilnika Stankov oče Tomaž B., stanujoči na Karloški cesti 7, ki je zahteval štedilnik nazaj. Katarina H. pa se izgovarja, da je štedilnik že takoj čez par dni prodala neznanemu žancu za 70 Din, čeprav je bil ta baje vreden 200 Din. Stanka B. je prišla na očetovo ovadbo policija, a se Stanko izgovarja, da je bil tudi solastnik na čudne načine izginelega štedilnika, ki ga bo oskodovalce zahteval zopet v svojo last kar preko sodišča.

u— **Dve težji nesreči.** Petletno hčerko uradnika tobačne tovarne Sašo Logarjevo je popadel včeraj dopoldne velik pes aerzane lastnika in jo močno obgrzel po obrazu. Zlasti hud ugriz imal v spodnji ustnici. Poškodovano deklico so prepeljali v bolnico. — Druga huda nesreča se je dogodila včeraj zjutraj v mestni plinarni. Tamkaj uslužbenega delavca Ivana K. so našli njegovi tovariši okrog 9. dopoldne omamljene ga po plinu. Ker je bil že v globoki nezavesti, se je takoj videlo, da je njegovo stanje zelo kritično. Prepeljali so ga z rešilnim avtom nemudoma v splošno bolnico, kjer se je zvečer šele popoldne.

u— **Taude svetilke krajevo.** Inkasant mestne elektrarne Ludvik Podobnik je imel te dni opravka pri zobozdravniku na Marijinem trgu št. 3. Medtem ko se je mudil pri zdravniku, je postavil svoje kolo v vežo imenovane hiše. Ko se je vrnil, je opazil, da mu je nekdo snel s kolesa karbidno svetilko.

u— **Za zdravje otroka deluje Atena** že dolgo let, vendar ne more izvršiti svojega obsežnega programa v oni meri, kakor bi hotela. Vsak najmanjši dar bo dobro došel, da pomagamo onim, ki so naše pomoči najbolj potrebni. 1232

u— **Gostilna Kolezija, Trnovo** bo imela v soboto in nedeljo dobre, sveže domače jedrne, krvave in mesene klobase. Umevno, da tudi kremenateljčkov ne bo manjkalo. Tudi za dobro pijačo je preskrbljeno. Pridite pokusiti! 1231

Iz Maribora

u— **Kmetijski minister dr. Frančež** je iz Rogaške Slatine, kjer je na odhodu, v sredo prišel v Maribor z avtom v spremstvu šefa svojega kabineta. Po daljši konferenci z velikim županom in njegovim kmetijskim referentom si je skupno z vel. županom in obl. komisarjem ogledal Vinarsko in sadjarsko šolo, razsadnik v Pekrah in okrožni agrarni urad. Nato so šli v Slov. Bistrico, kjer so si ogledali neko vzorno posestvo. Med vožnjo se je minister ustavil v vasi Bohova, odkoder po njegovih informacijah izhaja njegova rodbina, ter je obiskal kmeta Frančeža na dotičnem domu. Zanimivo je, da je izvedel od kmeta o poreklu rodbine podatke, ki so v soglasju z njemu znanimi podatki, kakor n. pr. to, da je rodbina prišla iz Francije. Minister si je ogledal tudi še kmet. šolo v St. Juriju ob luž. žel. in se nato vrnil zvečer v Rogaško Slatino. O vsem, kar je videl, se je izrazil zelo pohvalno, zlasti tudi o lepoti, snazi in čistosti kmečika hiš.

u— **5 redna seja obč. sveta mariborskega** bo v četrtek ob 18. uri v posvetovalnici Na dnevnem redu so poročila predsedstva in odsekov ter predlogi in vprašanja.

u— **Vse vinogradnike** poziva veliki župan mariborske oblasti, naj z ozirom na izredno lepo vreme v interesu kvalitete vin počakajo s trgatvijo do skrajne možnosti.

u— **Dohodki mariborske carinarice** so znašali v septembru 12.092.197.20 Din, za uvoženo blago 12.084.120.85 Din ter za izvoženo 44.034.25 Din.

u— **Gospodinske nadaljevalne šole.** Mariborska oblastna samouprava posveča tem šolam mnogo pažnje. V velikih počitnicah lanskega leta se je izvežbalo v tečaju 26 učiteljev za delo med kmečkimi dekleti. Ustanovljenih je bilo potem 18 gospodinskih-ko-nadaljevalnih šol, v katerih so se dekleta naučila najpotrebnejše za gospodinstvo. Kuhale so in šivale, slisale mnogo o gojitvi zdravja, negi bolnikov, o vrtnarstvu, mlekarstvu i. dr. Te šole je posečalo 254 deklet in žen v starosti od 15 do 47 let. Pouk je bil navadno po en dan na te-

den po 8 ur. — Letos se je vršil za učitelje teh šol strokovni in uvodni tečaj v Mariboru, katerega se je udeležilo 18, okoli 26 učiteljev. Tako bo mogoče ustanoviti nove nadaljevalne šole za ona kmečka in delavska dekleta, ki nimajo prilike, izobraziti se v višjih gospodinskih šolah. Dasi je nemogoče nuditi učenkam v kratki dobi kaj popolnega, skuša vendar ta šola vzbuditi zanimanje in veselje do gospodinstva in seznaniti mladenke z marsičem, kar bi jim sicer ostalo neznan. Naj bi se kmetje in delavci pobirali in zaprosili oblastno samoupravo za ustanovitev takih šol, ki pomenijo za naša dekleta vsekar velik napredek. — A. M.

u— **Župan Stilmundski na mariborskem odru.** Slavnega Maeterlincka voina drama »Župan Stilmundski« ki je dosegla predlaski v Ljubljani ogromen uspeh, se bo uprizorila prvič v Mariboru to soboto, 5. t. m. v režiji g. J. Koviča. V glavnih vlogah nastopijo gdč. Kraljeva in gg. Grom, Kovič J in Kovič P. Predstava bo za abonma B.

u— **Prvi kostonjari** so se pojavili v sredo na mariborskem trgu. Prodajajo liter po 8 Din.

u— **Prirezani stodinarski bankovci** so se pojavili po Mariboru in povzročili govorice o ponarejenih stotakih. Že svoi čas pred dvema leti se je pojavila ta sleparija, da se je iz 16 stotakov, zloženih drug vrh drugega, dobil sedemstajni na škodo prejšnjih. Tokrat so se prvi prirezani stotaki pojavili na pošti v Ptuj, letos pa sta jih dobili carinarica in kolodvorska pošta. Narodna banka jih je zbrala in svari pred razpečevalcih nadaljnih.

u— **Nevarna groznja.** 26 letni zidar Ivan L. je tri leta živel s kuharico Marijo K., ki ga je za zapustila, ker se je pečal tudi z drugimi in se okužil. Zagrozil ji je, da jo bo ustrelil, ona ga je pa ovačila.

V soboto, 5. oktobra vsi v Unionsko dvorano na prireditve „JADRANA“

Iz Celja

u— **Letošnji zlet celjske Sokolske župe** v filmu. Letošnji zlet celjske Sokolske župe se je vršil ob krasni udeležbi članstva in številni sokolske publike 15. septembra v Trbovljah. Lastnik drogerije »Sanitas« v Celju br. Franc Kramar je posnel celotni zlet s filmskim aparatom. Danes zvečer pa bo br. Kramar predvajal ta film ob 19.30 v telovadnici celjskega Sokola v mestni osnovni šoli. Vstop je brezplačen.

u— **Obnovite srečke IV. razreda državne razredne loterije,** ker je čas le še danes in jutri. Zrebanje se bo vršilo v ponedeljek 7. t. m.

u— **Umrljivost.** V Celju je umrlo v mesecu septembru 24 oseb, od teh 22 v javni bolnici, 1 v mestu in 1 v invalidskem domu.

u— **Izgnubeno in naljeno.** Hlapec Ciril Krivec, uslužben pri posestniku Zagodetu na Mariborski cesti, je izgubil pred dnevi med vožnjo po Glavni cesti v smeri proti mestu med Westvono tovarno in gostilno »Pri Jugoslovancu« 200 Din vredno konjsko odejo sive barve z rdečimi in rumenimi progami. — Alojzij Turnšek, stanujoči Pred grofijo, je oddal na policijsko srebrno zappestico, katero je našel pred dobrimi 14 dnevi na Dečkovem trgu.

u— **Težak odgovor bo dal.** V ponedeljek opoldne se je pripeljal po glavni cesti skozi Gaberje v smeri proti Vojniku dvo-vprežen tovarni voz, na katerem je ležal 38 letni hlapec Vinko K. in spal spazne pravilne. Službojoči stražnik je vze ustavil in voznika poklical na odgovornost. Opa je bil pljan kot čep in je pričel stražnika zmerjati na vse mogoče načine. Obljubil je med drugim stražniku tudi, da ga bo vsekal, da ga nikjer več ne bo itd. Ko se je iztrezil, ni hotel o vsem ničesar vedeti. Pa bo vseeno dal svoj težki odgovor na sodišču.

u— **Sulov je nočni napad z nožem.** V celjsko filmo v bližini peljan 21 letni posestnikov sin Franc Pevec iz vasi Grobelce, občina Sv. Stefan v okolici Šmarja pri Jelši, v precej nevarnem stanju. Telo je imel na kakih 10 mestih precej na dolgo in globoko razrezano z nožem. V ponedeljek zvečer se je Pevec namreč peljal na kolesu skozi vas Ločnico. Naenkrat je planila iz teme nad njega večja gruča tamkajšnjih fantov in ga hotela ustaviti. Pevec je skušal pobegniti, toda eden izmed napadalcev ga je udaril z debelim polenom no rami in ga sklatil s kolesa. Nato so ostali fantje planili k njemu in ga divje obdelali z noži pre glavi in hrbtu. Pevec se sicer nahaja že izven nevarnosti, toda trajalo bo precej časa, predno se mu bodo zacelile številne rane, med katerimi so nekatere globoke do 5 cm.

Iz Tržica

— **Potujoča higijenska razstava v Tržici.** Higijenski zavod iz Ljubljane priredi na inicijativno svojega ravnatelja dr. Pirca in s pomočjo tržiškega zdravstvenega doma od 6. do 20. t. m. v telovadnici meščanske šole veliko higijensko razstavo združeno z vsemi podučnimi predavanji, kakor se navadno vrše ob takih prilikah. Razstava se odpre v nedeljo 6. t. m. ob 11. dop., obisk razstave je brezplačen. Na to izredno zanimivo razstavo že danes opozarjamo in vabimo vse, ki se za zdravstvo našega naroda zanimajo, da si jo večkrat ogledajo in se s posebnim zanimanjem zamude pri raznih statistikah nalezljivih bolezni.

— **Autobusne zveze se od dne do dne boljajo.** Avtopodjetje Pernuš vozi od meseca septembra dvakrat dnevno v Ljubljano in nazaj in sicer na progi Tržič-Kranj-Medvode-Ljubljana. Postaje ima v vseh krajih ob progi. Prav tako vozi avtopodjetje Mali že celo poletje po dvakrat na dan v Ljubljano na isti progi. Potujoče občinstvo se bolj in bolj prijemlje avto-busov, ker pridobi prvič na času, drugič na udobnosti vožnje in tretjič na spajku, ker gre celo uro kasneje iz Tržica in pride kljub temu še pred vlakom v Ljubljano. Lansko leto nam je železnica obljubila na tržiški progi motorne vozove in večkratno zvezo in skrajšano vožnjo.

Z Jesenic

— **Himen.** V sredo dopoldne se je poročil v Ljubljani gospod Viktor Klarin, sin uglednega posestnika s Plavža, z gosposi-njo Pavlo Kolšakovico iz Trbovelj. Mlademu paru iskrene čestitke!

— **Tržni dnevi na Jesenicah,** ki jih je pred kratkim uvedla mestna občina, so s strani prodajalcev kakor tudi konzumentov zelo dobro obiskani. Vršijo se ob torkih in sobotah. Največ se prodaja in kupuje sadje, predvsem češnje. Živnaha je tudi kupčija z raznimi delničnimi pridelki.

Iz Litije

— **Članom SPD Litije.** V nedeljo skupen izlet litijskih in zagorskih turistov na Sv. Planino. V primeru dobrega odziva priredi odbor to jesen še več skupnih izletov.

— **Nujna potreba večje kašipotne table.** Na ostrem ovinku, kjer se odcepi cesta proti Ljubljani od one, ki vodi iz Litije na kolodvor, je nujno potrebna velika, pregledna kašipotna deska. Zdaj se namreč stalno dogaja, da zdrve avtomobilisti, ki ne opazijo dosežane majhne in nečitljive zarjave ploščice, naravnost k železniškimi skladiščem, kjer je potem tudi konec — sveta. Apeliramo na čestni odbor naj nujno ugodí našemu nasvetu, da ne bo nedostatek vzbujal nepotrebne jeze med avtomobilisti.

— **Nesreča ameriške izletnice.** Z nedeljske proslave odkritja spomenika padlim vojakom na Sv. Gori se je vračala na večerni vlak večja družba Zagorjanov, ki si je izbrala za povratek pot preko Leš. V družbi je bila tudi gđ. Hribovškova, ki je prišla nedavno iz Amerike na obisk k svojem. Na neki kameniti plošči je gospodični spodrsnilo. Padla je in ko so jo pobrali ni mogla več stopiti na nogo. Iz vasi so prinesli nosilnico, nakar so prenesli ponesrečenko v Berdajsovo gostilno na Savo in končno v domačo oskrbo. Gđ. Hribovškova je sestra zagorskega zobotehnika in bi se morala vrniti že 3. oktobra v svojo drugo domovino. Tako je seveda bivanje v stari domovini prisiljena podaljšati.

— **Volitev miss Sport-Litije.** V nedeljo je priredil naš mladi SK Litija svojo prvo družabno prireditev v predilniški dvorani. Največ zanimanja je bilo za volitev sportne miss, lepotno miss imamo še od zimske Sokolove zabave, go. Tončka Jelinkarjeva. Borba za sportno miss je bila kaj huda in je žirija pod vodstvom g. Lozarja sistemizirala kar tri mesta. Izvoljene so bile gđ. Nataka Černogojeva (374 glasov), ga. Marja Vidčeva, soproga šmarnskega učitelja (327 glasov) in gđ. Mary Stroslova (287 glasov). Vse tri izvoljenke so bile odlikovane s šopki nageljnove, predstavnik njihovih list in čuvarji skrinjice pa z buteljkami. Prireditelj je posčastilo več odličnikov, med njimi predilniški ravnatelj g. Preiss, ki je SK Litiji nad vse pozoren pokrovitelj.

Iz Trbovelj

— **SK Trbovlje** bo priredil v nedeljo 6. t. m. ob 7. zvečer v dvorani Forte "Sejate" s plesom. Sport je v naši dolini šele v začetku razvoja. Mladi in agilni SK Trbovlje se trudi, da bi dal sportni ideji nekoliko več razmaha, a ne najde zadostnega odziva pri prebivalstvu, posebno ne v onih slojih, ki bi ravno morali razumeti pomen sporta. SK Trbovlje se bori z gmotnimi težavami. Urediti mora svoje igrišče, uvedel bi rad še druge sportne panoge, a za vse to mu primanjkuje sredstev. Da si pridobi nekaj denarja, priredi v nedeljo "Trgatev grozdja". Pričakujemo od sportu prijaznega občinstva, da se te veselice udeležijo polnoštevilno.

Iz Zagorja

— **SPD Litija-Zagorje** priredi v nedeljo 6. t. m. izlet na Sv. Planino, ki bo združen s prevzemom planinske kočice v popolno oskrbo za dobo 10 let. Oskrbništvo prevzame gđ. Zofka Savaršek iz Zagorja, ki je imela med vojno znano slovensko restavracijo "Domovina" v Gradcu v namenu. Koča se bo preuredila in prenašala, tako, da bodo imeli planinci udobno zavetišče in bodo z veseljem pohiteli na to krasno točko. Postrežba bo točna in solidna, točila se pa bodo samo pristna vina.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 3. oktobra 1929.

Višina barometra 908,8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn.	Smer vetra in brzina v m. in sek.	Padavine
Opazovanja						
Ljubljana	8.	765,7	15	80	mirno	9
Maribor		763,1	15	70	S 4	5
Zagreb		765,4	17	80	W 4	9
Beograd		766,7	17	70	mirno	4
Sarajevo		765,4	12	60	E 2	2
Dubrovnik						
Skopje	7.	770,2	13	60	SE 1	
Split		768,7	17	70	E 4	9

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 20,6 C, najnižja 14,8 C.

Solnce vzhaja ob 6,0, zahaja ob 17,37, luna vzhaja ob 7,36, zahaja ob 18,18.

Dunajska vremenska napoved za petek: Vsevernih Alpeh pretežno jasno, vetrovno in toplo; v južnih Alpeh spremenljivo, oblačno z južnimi vetrovi.

na. Tudi smučarji bodo imeli ugodno zavetišče, ker se bo preskrbelo za tople perilo. Letos priredi Podružnica zopet svoj smučarski tečaj. Zelo bomo pogrešali gospoda I. Drešarja, prijaznega župnika, ki se je preselil na Konščico in ima velike zasluge, da se je turistika v dveh letih na Sv. Planini tako zelo razvila. Vendar nam je obljubil, da bo vsake 14 dni še vedno prihajal in opravljal službo božjo na Sv. Planini. Vabimo vse planince, da se tega izleta polnoštevilno udeležijo ter tudi v bodoče vedno posejajo v večjih skupinah kočo na Sv. Planini.

Za uvedbo jutranjega vlaka

Novo mesto, 2. oktobra

Mladina prihaja sem od vseh strani k pouku, ki se je že pričel na vseh šolah. To je potreba dandanes, ko se zahteva mala matura za najskromnejšo službo. Naša nova mestna šola obeta meščanski pouk tudi dečkom in prav je to, ali tudi Belokranjci bi bili bolj veseli ako bi imeli ugodnejšo zvezo z dolensko metropolo. Na vseh progah se ozirajo na šolanje otrok, le belokranjska mladina mora biti od 4. do 22. ure od doma in si kvariti zdravje zaradi pomanjkanja počitka in zapravljati čas z mučnim čakanjem na pouk in večerni vlak in to dan za danem, vso dolgo ostro zimo ne glede na moralno škodo, ki jo trpijo zaradi neredne življenja.

Iz navedenih razlogov bilo bi umestnejše, ko bi jutranji vlak, ki ima že itak skoraj stalno zamudo prihajal najmanj uro kasneje, kar bi bilo tudi potnikom ljubše, ki imajo opravila v mestu. Ako pa to ni mogoče, naj bi se stroju, ki privozi približno ob pol 8. priklopil voz za šolsko mladino. Za povratek pa ako že ne more popoldanski vlak ki prihaja ob 16 iz Ljubljane naprej do Karlovca, naj se pa tovrstnemu vlakom priklopi en voz za učečo se mladino, kakor je bilo že lansko leto, a tudi potnikom naj bi bila vožnja dovoljena, ker že itak nimajo več nočnega vlaka. Za mestno šolo bo tudi bolje, ako bo več učencev, zato storite prizadele občine svojo dolžnost in prosite železniško direkcijo zato lahko ugodno ugodnost svojim otrokom dokler je čas in še ni v veljavi novi vozni red, zakar vam bodo hvalični trpečji otroci in njihovi starši

Dopisi

ŠMARJE PRI JELŠAH. Olepševalno društvo "Prosvetit" priredi 6. t. m. ob 3. popoldne veliko tombolo na trgu pred cerkvijo v Šmarju. Med 400 lepimi dobitki so med drugimi tudi večji dobitki za tombolo kakor: kompletno pohištvo za spalnico, vreča moke, seženj bukovih drv, več žepnih ur, ure budilke itd. Čisti dobiček je namenjen za gradnjo igralnega kopališča v Šmarju pri Jelšah, ki je iz zdravstvenih ozirav za kraj nujno potrebno. Posamezna tablica za tombolo stane samo 3 Din, tako da si lahko takih tablic vsakdo nabavi pri društvenem odboru v Šmarju, ali pa pošlje dopisnico z naslovom, koliko tablic želi, da se mu jih pošlje po pošti. Z eno samo srečko — tombolsko karto — lahko zadeneš glavni dobiček, ki je velike vrednosti, plačati pa za tablico samo 3 Din. Po končani tomboli pa bo pri gosp. Habjanu veselica, pri kateri igra domača godba in se bo vsakdo lahko par uric nepriljudno zabaval. Dotičniki, katerim se je tablice že pred leti časom poslalo, a iznosa za iste še niso dosejati poslali in tudi srečk niso vrnil, se naprošajo, da iznosa za dopolne jim toboške tablice po priložni položnici nemudoma nakazujejo.

ORLA VAS PRI BRASLOVČAH. Kako zna ceniti naše ljudstvo šolo in vse, kar je z njo v zvezi, je pokazalo v nedeljo, dne 29. septembra, ko je proslavilo šoletnico obstoja tukajšnje šole v zvezi z odkritjem spominske plošče zaslužnim možem. Redkokdaj vlada tako praznično razpoloženje nego je ta dan. Pred okusno ozaljšano šolo se je zbrala še pred določnim časom ogromna množica domačinov in tujcev. Polnoštevilno je bil zastopan domači, braslovčki in gomilski krajevni šolski odbor ter gomilski in braslovčki občinski odbor. Po pozdravi je orisal domači šolski upravitelj zgodovino šole ter zasluge posameznih mož za njeno ustanovitev, nakar se je odprla spominska plošča. Gospod šolski nadzornik Riko Pestevšek kot zastopnik sreskega poglavarja v Celju, je nato v lepo zasnovanem govoru naglašal pomen dobre šole in potrebo vzajemnega delovanja šole in doma. Končno je govoril akademik g. Breznikar. Posrečen je bil tudi vmesni nastop orlovaških tamburašev in Pevekega društva St. Rupert. V lepi povorki z domačim gasilekim društvom na čelu je krenila nato množica v Gasileki dom v Trnavo k predstavi Finžgarjeve "Verige". Mnogo premajhna je bila obširna dvorana, da bi bila sprejela pod svoje okrilje vse goste. Pod spretno roko režiserja akademika g. Sketa so igralci izborni rešili svoje vloge. Do srca so segale tudi deklaracije šolarjev. Po izčrpanem programu se je razvila ob zvokih celjske godbe prav prijetna zabava in je bila izgovorjena marsikatera napitnica. Proslava je uspevala v vsakem pogledu. H gmotnemu uspehu so razen članov krajevnega šolskega odbora (gg. Plaskana, Hrušvarja, Marovta, Skete, Koruna, Cizeja) veliko pripomogle tudi hiše Breznikarjeva, Žitnikova, Smodejeva, Slokanova (Ške-

tova) iz Orlove vasi; Levčeva (Korunova) iz St. Ruperta; Skoččeva (Drčeva); Andrejčeva (Korunova) iz Trnave, ki so darovale pecivo in druge jestvine, ter vrta dekleta s požrtvovalnim sodelovanjem v šotorih. Bog plačaj! Proslava sama ostane vsem go-tovo v neizbrisnem spominu.

Sport

Primorje : Ilirija

V nedeljo bo padla odločitev prvaka jesenske nogometne sezone. Srečala se bosta dva stara protivnika, ki sta bila že skoro od početka najopasnější rivala za dosego prvenstva. Zanimanje občinstva je bilo vedno najbolj osredotočeno na ljubljanski derby, kar ni nič čudnega. Oba kluba značita v Ljubljani nekako ekstra klaso, ki je bila tudi mariborskim klubom kot merilo njihovih moči. Edino Ilirijo in Primorje sta zmogla dostojno reprezentirati ljubljanski nogomet na zunan in imata v tem oziru tudi preko državnih mej gotov renome. Srečanje obeh najmočnejših klubov je po vsej pravici pravi derby in to ne samo za Ljubljano, temveč za vso Slovenijo, kajti zmagovalac v ljubljanskem prvenstvu je dosedaj še vedno zmagal tudi v finalni tekmi za prvenstvo Slovenije. Derby tekma med Primorjem in Ilirijo ugotovi bito letošnje prvenstvo. Prvak Primorje se zaveda težke naloge in se je temeljito pripravil na to srečanje. V boju postavi svoje najboljše igrače in bo vse-kakor skušal obdržati svojo sedanjo pozicijo. V primeru s prejšnjimi, nima letos v svojih vrstah izvrstnega šuterja Ermana, kar je gotovo velik minus.

Tudi Ilirija je vzela letošnje prvenstvo resno. Angažirala je prvotnega inozemskega trenerja, katerega uspehi so se jasno pokazali v zadnjih prvenstvenih tekmah. Kakor Primorje, tako mora tudi Ilirija nastopiti brez svojega najboljšega šuterja Šiške, ki še vedno laborira na doljeni blesuri. Poleg tega nima Ilirija momentano nikakršnega rutiniranega vratarja, Miklavčič ima pokvarjeno koleno, Kreč je pa pri vseh igrah v Iliriji torej vezana na mlajše, sicer talentirane moči, katerim pa manjka še potrebna rutina.

Tekma se bo vršila na igrišču Primorja ob 16. V predtekmi ob 14.15 nastopita rezervi, ki sta po moči popolnoma enakovredni ostalim prvotnim klubom. V obeh moštvi nastopijo samo znani igrači, ki so že ponovno igrali v I. moštvi, tako postavi n. pr. Ilirija v boju: Unterreiterja, Venkota, Kreča, Strehovca, Pleša itd. Dopoldne bosta igrala ob 8.30 na igrišču Primorja Slovan : Natakari in na igrišču Ilirije Slavija : Krakovo.

Klubske prvenstvo SK Ilirije v plavanju in skokih

Niz plavalnih prireditev, ki so se v teku letošnjega leta obdržale v Ljubljani ter vzbudile tako pri aktivnih plavalcih, kakor pri vsej sportni publiki ogromen interes za to plemenito sportno panogo, se zaključijo v nedeljo, 6. t. m. s tekmovalnim za klubske prvenstvo najuglednejšega našega kluba, čigar plavalci so doslej že prav odlično formo, za prvenstvo SK Ilirije.

Tekmovalje, ki se bo vršilo v kopališču Ilirije obsega sledeč program: 100 m prosto, 400 m prosto, 200 m prsno, 100 m hrbno, štafeta 5X 50 metrov prosto 400 metrov prosto, 200 metrov prsno, skoke in štafeta 4X 50 metrov za dame. Na startu bomo imeli prišlo videti najboljše slovenske plavalce v medsebojni borbi za čast najboljšega plavalca v klubu, istočasno pa bo javnosti dana možnost konstatirati kolosalni napredek, sad marširajočega treniranja pod večjim vodstvom trenerja Ilirije g. Maksa Deutza.

Tekmovalje se bo vršilo dopoldne in popoldne in se bo točna ura početka pravčasoma objavila. S tem tekmovaljem zaključijo SK Ilirija svoj plavalni trening na prostem ter zatvorijo svoje kopališče.

Službene objave LNP

(Iz seje posl. odbora dne 2. oktobra 1929.)

Prvenstvene tekme v nedeljo 6. t. m. v Ljubljani so razvrščene naslednje:
Igrišče Primorja: ob 8.30 Slovan : Natakari, 14.15 Primorje rez. : Ilirija rez.; 16. Primorje : Ilirija.

Služba: dopoldne g. Gosar in po 3 reditelji vsakega kluba, blagajna SK Natakari; popoldne blagajna g. Šetina rediteljstvo g. Lukežič in po 6 rediteljev vsakega kluba. Stranska sodnika za rezervno tekmo Primorje : Ilirija gg. Breskvar in Zucatto, za glavno tekmo določi str. sodnika sekcija ZNS. Nastop službe dopoldne ob 8., popoldne ob 13.45.

Igrišče SK Ilirije: ob 8.30 Krakovo : Slavija. Služba: g. Malovrh in po 3 reditelji vsakega kluba; nastop službe ob 8.

K prv. tekmi Amater : Trbovlje dne 6. t. m. v Trbovljah je delegiral posl. o. g. Iv. Dorčeca. Glede izvedbe tekme prejmeta kluba pismena navodila.

Izvedbo prv. tekme v Celju 6. t. m. prepušča posl. o. medklubiškemu odboru v Celju.
SK Reka se vnovič poziva, da odda do 8. t. m. seznam svojega moštva za tekmo Krakovo : Reka 15.9., ako ostane poziv brezuspešen, bo posl. odbor verificira tekmo s 3 : 0 za SK Krakovo. SK Reka naj na prihodnjo sejo posl. o. dne 9. t. m. pošlje svojega zastopnika. — (Ostali sklepi sledijo). — Tajnik II. Mahkovec.

SK Ilirija (sabljaška sekcija). Redno vežbanje nadaljevalnega tečaja se začne 3. t. m. v mali galeriji Narodnega doma. V začetniški tečaj je prijavljeni gospodje, kakor tudi interesi, ki se dosedaj še niso prijavili, se vabijo, da pridejo v ponedeljek 7. t. m. ob 18.15 na malo galerijo te-lovadošne v Narodnem domu na informativni se-stanek.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Danes, v petek bo ob 18.15 v kopališču važen sestanek vsega član-stva sekcije. Dnevni red: nedeljska tekma za prvenstvo kluba, razdelitev zimskega treninga, zaključek treninga na prostem. Brezpozorno to-čna udeležba je za vsakega člana najstrožja dolž-nost!

TKD Atona (hazenska sekcija). Redni trenin-gi se vrše vsako sredo in petek ob 12.30 do 14. na igrišču v Tivolju. Sprejem novih članic isto-tam. Danes opoldne se razen juniorov pozivajo zanesljivo na treninge in sestanke še naslednje igralke: Černe, Broder, Sifer T., Kaiser, Privšek, Mitič, Bernik, Jermol, Smuc, Klasek, Junc, Virant A., Sifer D., Godler B., Godler K., Ma-yer, Ilekovec. Igralke, katere bi bile danes za-držane, morajo sigurno priti na sestanek jutri v soboto ob 14. v damsko sobo kavarne "Emene".

SK Natakari: Danes v petek ob 15.30 trenin-g za vse proste igrače na igrišču ASK Primorja. Ob 19.30 sestanek vseh nogometašev v klubskih prostorih v Delavski zbornici. Točnost. — Taj-nik II.

Gospodarstvo

Izvrstna kakovost letošnjega grozdja

Ivanjkovec, 1. oktobra.

September je bil za naše vinograde tako ugoden, da si lepšega ni mogel želeli nihče. Tople noči, vroči dnevi, polni solnca, in enkrat vmes malo dežja. Poleg tega ima trta lepo zeleno listje. Torej vsi pogoji, ki po-spešujejo zorenje grozdja.

Danes v Brebrovniku brana portugalka je pokazala 20 % sladkorja po klosterne-burški tehtnici. Poskušnje pri burgundcu, silvancu, rilingu in drugih kažejo tudi že 20 do 22 %; celo šipon ima 19 %. To so dej-stva, po katerih lahko sodimo, da bo letošnji pridelek, če bomo imeli še dobrih 14 dni ugodno vreme, po kakovosti najboljši v tem stoletju.

Na trgatve še ta teden ne mislimo. Zgod-nji bodo trgli okoli 10. t. m., vsi drugi pa bodo čakali Terezije.

Toliko glede kakovosti. Množina bo na-vzile temu, da so nam v zadnjih 2 mesecih boleznih popolnoma prizanesle, izredno mala. Splošna so cenili pridelek v ormoško-lju-tomerskih vinogradih povprečno na 4—5 hl na oral. Danes je tudi to cenitev težko vzdržati in jo bo treba znižati na 3—4 hl. Čital sem v nekem dnevniku poročilo iz Ljutomerja, da bodo nekateri vinogradniki dosegli dolsko trgatve. To je seveda nes-misel, ker pezeba ni prizanesla prav no-benemu vinogradniku.

Trgovina z lanskim vinom popolnoma stagnira, ker vse pričakuje novega blaga.

— **Konkurzi v septembru.** Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je zabeležilo v septembru t. l. 51 konkurzov proti 68 v septembru lanskega leta. Od 51 konkurzov pride: na Hrvaško in Slavonijo 6 (v lanskem septembru 7), na Srbijo in Crno goro 35 (40), na Slovenijo in Dalma-cijo 5 (5), na Bosno in Hercegovino 0 (2), na Vojvodino 5 (4). V prvih 9 mesecih t. l. je bilo zabeleženih 842 konkurzov proti 673 v prvih 9 mesecih lanskega leta, in si-ker pride: na Hrvaško in Slavonijo 64 (lani v istem času 65) konkurzov, na Srbijo in Crno goro 677 (476), na Slovenijo in Dal-macijo 48 (68), na Bosno in Hercegovino 10 (15) in na Vojvodino 43 (49).

— **Češkoslovaški hmeljski promet** je bil po izkazu državnega statističnega urada v Pragi od 1. septembra 1928 do 31. avgusta 1929 naslednji: Izvozilo se je skupno 132.032 centov po 50 kg; od tega 50.368 v Nemčijo, 26.305 v Avstrijo, 10.042 v Francijo, 7768 v Belgijo, 5140 v Poljsko, 5019 v Švico. Potem sledijo z manjšimi množčinami: Švedska, Ni-zozemska, Brazilija, Velika Britanija, Ru-munija, Saarska pokrajina, Madžarska, Ita-lija, Jugoslavija (1513 centov po 50 kg), Argentina, Danska, Zedinjene države, Španija in druge države. Kot odjemalka češkoslovaškega hmelja je torej na prvem mestu Nem-cija z 38%. Uvoz hmelja v Češkoslovaško pa je znašal v omenjenem času 10.746 cen-tov po 50 kg; od tega odpade na Jugosla-vijo 5869, Poljsko 2271, Rusijo 1498, Avstri-jo 348, Madžarsko 335, Nemčijo 177, Veliko Britanijo 21, Francijo 19 in ostale države 208.

— **Sadni sejum v Ljubljani,** ki bo od 19. do 24. t. m. na prostoru ljubljanskega ve-lesajma, ugotve privabiti polno interesen-tov. Sejem bo bogato založen s prvotnimi sadjem, poglavito, seveda, z zimskimi na-miznimi jabolki naših najboljših sort. Za-stopniki bodo s svojimi pridelki vsi večji producenti mariborske in ljubljanske obla-sti. Povabljeni so tudi trgovci in kupci, da se udeležijo te ugodne prilike za nakup po-trebnega namiznega sadja.

— **Občni zbori.** Lesna eksportna in indu-strijska družba, d. d. v Mariboru, bo imela izredni občni zbor 16. t. m. ob 10. dopol-ne v prostorih Prve hrvaške štedionice, podružnice v Mariboru (volitev novega sveta, sprememba pravil). — Posojilnica rafajaznovka občine Črnci, r. z. n. z. n. bo na občenem zboru 6. t. m. ob 14. sklepala o likvidaciji zadruge.

— **Blagajna ljubljanske podružnice Poštne hranilnice** posluje od 2. t. m. za stranke od 8. do 12. in od pol 16. do 17.; ob sobotah pa od 8. do 13.

— **Dobave.** Prometno - komercialni ode-lek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. t. m. ponudbe glede dobave 4000 snopitve vrvice z žično vlogo. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave 1500 m³ kisika, 2000 komadov smolnatih bakel in 3800 pol smirkovega platna; do 11. t. m. pa glede dobave 19 ko-madov acetilenskih svetiljk. Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave raznega oro-dja in žebeljev. Direkcija državnega rudnika Banjaluka sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 100 komadov rudarskih motik, 10.000 kg tratinic in 2 jeklenih stekle-nic za kisik. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 15. t. m. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 60.000 kg železne pocinkane telegrafске žice, angleškega cina, solne kisline in konop-lje; pri upravi državnih monopolov (eko-nomski oddelek) v Beogradu glede dobave 31.000 m konopnega platna in 15.000 m platna - amerikanca; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave signalnih naprav ter glede dobave 500 m³ drv. Pred-metni oglasi so v Zbornici za TOI v Ljubljani na vpogled.

— **Prodaja lesenega materiala** bo potom ofertalne licitacije 15. t. m. pri direkciji šum v Vinkovcih. Pogoji so na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.

Borze

3. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo malenkosten. Trgovalo se je nekaj več le v devizah na Prago, Berlin in Dunaj. Privatna ponudba je pokrila potrebo deviz na Trst in deloma deviz na Prago, vevj ostali potrebi pa je zadostila Narodna banka. Od zaključenih deviz so popustile Dunaj, Praga in Trst.

Na zagrebškem efektm tržišču je bila Vojna škoda čvrstejša in je zabeležila za-ključke za aranžma po 405 in 404,5, za kaso pa po 404,5. Investicijsko je bilo zaključeno po 88,75 in agrarne po 52. Na tržišču dav-čnih vrednot sta bili Prastediona in Jugo-čvrstejša. Zaključki so bili naslednji: Pra-stediona po 870, Union po 202 in Vjeresij-ski po 80. Od industrijskih vrednot so za-beležili zaključke: Danica po 120, Drava po 375, Union mlin po 135 in 130 ter Oceania po 200. Danica je napram večeršnjemu dne-

BAYER

Ne ravnaite tako kot ta mož, temveč vzemite pri kašlju, hripavosti, bronhijalnem kašlju jednostavno **Kresival** Odstrani kašelj in omečava zasluženje.

vu malo popustila. Drugih pomembnejših tečajnih sprememb ni.

Devize in valute.
Ljubljana. Amsterdam 22,80, Berlin 13,5175—13,5475 (13,5325), Bruselj 7,9069, Budimpešta 9,9058, Curia 1094,4—1097,4 (1095,9), Dunaj 7,9653—7,9953 (7,9803), London 275,81, Newyork 56,67, Pariz 22274, Praga 167,65—168,45 (168,05), Trst 296,10 do 298,10 (297,10).

Zagreb. London 275,41 — 276,21, Newyork 56,57 — 56,77, Pariz 221,74 — 223,74, Milan 296,17 — 298,17, Curia 1094,4 — 1097,4, Amsterdam 22,77 — 22,83, Berlin 13,5175 do 13,5475, Dunaj 7,9653 — 7,9953, Praga 167,62 — 168,42, Budimpešta 9,9008—9,9208.

Curia. Beograd 9,125, London 25,175, Newyork 518,15, Pariz 20,315, Milan 27,12, Berlin 123,45, Madrid 76,90, Dunaj 72,84, Praga 15,34, Bukarešta 3,08, Budimpešta 90,40, So-fija 3,75, Varšava 58,10.

Dunaj. Beograd 12,5075 — 12,5475, Berlin 169,21 — 169,71, London 34,505 — 34,605,

Iz življenja in sveta

Dr. Gustav Stresemann
nemški zunanji minister, je včeraj nemadoma umrl, zadet od kapi. Podrobnosti glej na 1. in 2. strani.

Kolčakovi zakladi

Pariški ruski emigrantski list »Re-naissance« poroča senzacionalno vest o skritih zakladih v Sibiriji. Admiral Kolčak, ki se je boril proti boljševikom, je baje prenesel del zlate rezerve ruske državne banke v Kazan in ko se je moral umakniti, je razdelil zaklad v štiri dele in jih zakopal na samotnih krajih v Sibiriji. Njegovi dediči hočejo to bogastvo sedaj prodati. Obrnili so se najprvo do enega najbolj znanih pariških finančnikov, a ta jih je odpravil s smehom. Neka pariška banka pa se je za stvar pozanimala in je pripravljen skleniti primerno pogodbo s Kolčakovimi dediči. Ker pripada po ruskih zakonih polovica vsakega, na ruskih tleh izkopanega zaklada sovjetski vladi, je banka poslala v Moskvo svoje zastopnike, da se z vlado zme-nijo. Tako vsaj trdi omenjeni emigrantski list, ki mu pa javnost noče prav verjeti.

2465 milijonarjev v Nemčiji

Nemški državni statistični urad je objavil poročilo, v katerem pravi, da je število nemških milijonarjev v zadnjih dveh letih naraslo za 130 oseb, ki premorejo skupaj 442 milijonov mark. Po zadnjih ugotovitvah je v Nemčiji 2465 »naravnih« milijonarjev.

Veliko hrupa, malo dejanj

Nedeljski pohod Heimwehrovcev v dunajski predmestja, ki je vzbujal toliko zmede in skrb, je potekel čisto nedolžno, celo ob priložni malni udeležbi, če upoštevamo dunajske razmere. Slika nam pred očuje heimwehrovski paradni pohod po Mödlingu.

Železni Gustav in njegov konj

Mnogo so pisali o starem Gustavu, o tistem poslednjem berlinskem kočijažu, ki je v morju šoferjev in modernih vozil dvigal neomajno zastavo svojega poklica. Se vsi se spominjamo njegove triumfalne vožnje iz Berlina v Pariz in nazaj in nič manjše slave nego železni gospodar ni bil deležen njegov železni konj, stari Grasmus. Sedaj pa so objavili berlinski listi oglas te vsebine:

Distančni konj Berlin-Pariz, Grasmus, napredaj, Hartmann, Wannsee, Alsenstrasse 11.

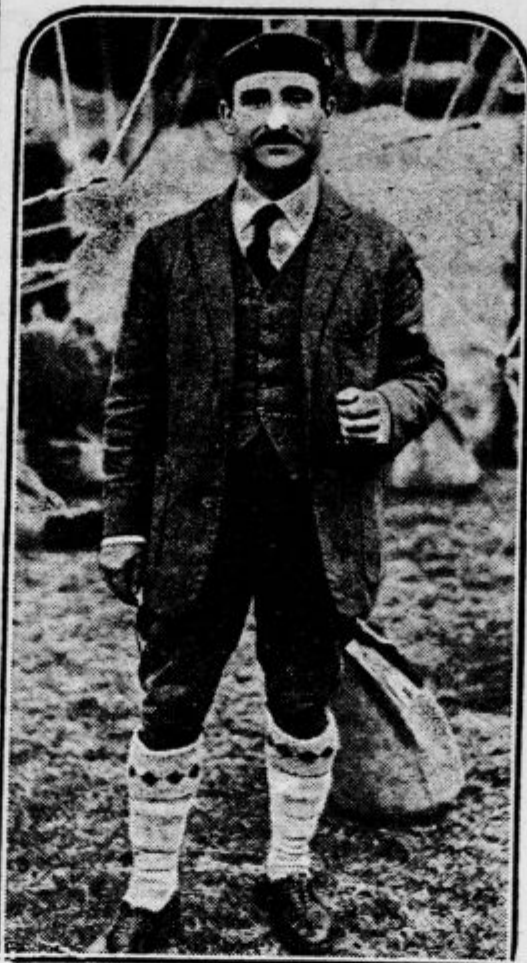
Niti zastoj ne marajo v gledališče

V gledališču ob vходу budimpeštanskega mestnega vrta se je zgodil te dni redek slučaj, da ni prišel niti en gledalec k predstavi neke ogrske opere, ki so jo pa dajali v serijah cela tri leta. Še običajnih prosilcev za proste vstopnice ni bilo, od nikoder. Ravnatelj tega gledališča je izjavil, da se navzlic slabemu obisku zadnjega časa ne da prestrašiti in da ohrani opereto na repertoaru. Trdovraten človek.

Svetovavlaške proslave

so potekle v Pragi z velikim slajem, kakor je naš list podrobneje poročal. Ob tej priložnosti je izročil predsednik Masaryk novo zastavo 8. kavalerijskemu polku, ki nosi ime »Polk svetega Vavla« — prizor, ki nam ga pred očuje slika.

Kam je izginil?

V zvezah z zagonetnim francoskim balonom, ki so ga našli na našem ozemlju pri Ivanov v bližini Varaždana, se je pojavila v pariškem časopisu domneva, da utegne biti to balon »Bouton d'Or«, ki se je dvignil pred nedavnim s francoskim vojaškim pilotom kap. Noguerom (na sliki) pri Saint-Cloudu in neznano kam izginil. Kakor znano, so našli v ladji varaždanskega balona sledove krvi, človeka pa ni bilo v njej nobenega.

Duh se javlja s trkanjem

Štirje berlinski zdravniki so preiskovali te dni skrivnostne pojave v neki delavski hiši v Charlottenburgu. Tam se baje javlja s trkanjem po steni in na podobne načine duh nedavno umrlega strica male Lucije Regulske. Kmalu po njegovi smrti so opazili nenavadne reči: po stenah je trkalo in drsalo, mize so se dvigale v zrak, šolske knjige male Lucije so plesale po sobi itd. Otrokovi starši so opozorili kot verni katoličani svojega župnika na to stvar, ta pa je pozval berlinsko parapsihološko družbo, naj jo preišče. Prva preiskava se je sedaj zaključila z ugotovitvijo, da se okoli otroka, zlasti če se nahaja v transu, v resnici dogajajo stvari, ki si jih ne moremo razlagati na naraven način. Kakor poročajo, bodo sestavili v kratkem še eno preiskovalno komisijo.

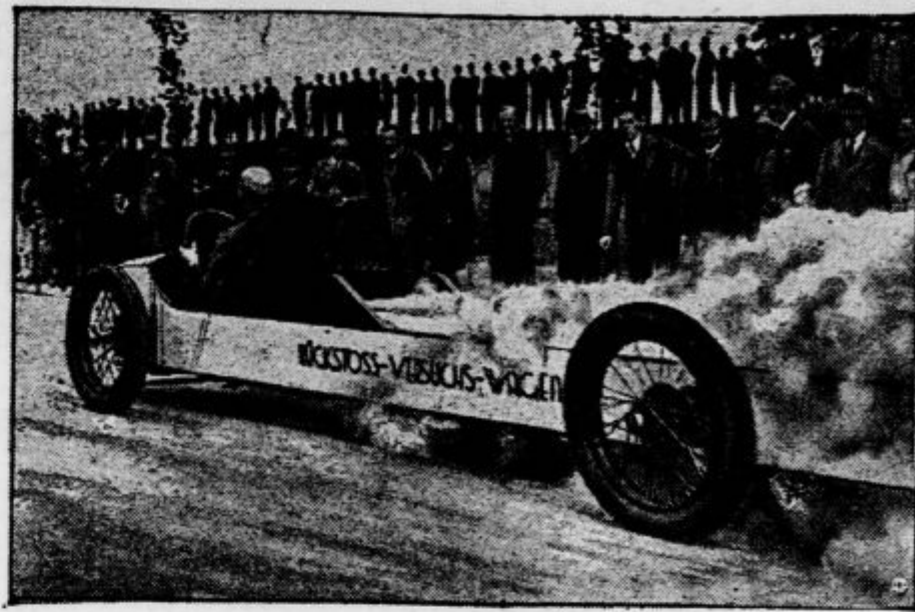
„Do X.“ na poskusnem poletu

V Friedrichshafnu so preizkusili pravkar dovršeno največje potniško letalo na svetu, »Do X.«, o katerem so poročali listi že pred meseci na dolgo in na široko. Orjak se je dvigal z Bodenskega jezera z največjo lahkoto v višino, čeprav so mu naložili nad 20.000 kilogramov poskusnega koma. Za vsak start je potreboval komaj 60 sekund. Strokovnjaki menijo, da bo prenesel še veliko težje breme. Ker je namenjen v prvi vrsti potniškemu prometu, so ga opreмили z vso razkošnostjo. V notranjosti bo imel posebno dvorano, prostoren salon za kadilce, bar in v potniški ladji posebne oddelke za 8 — 10 oseb. Prve večje vožnje bo izvršil nad Bodenskim jezerom, na kar se poda v Severno in Južno Ameriko.

Osak čas ima svoje lepote

Jesen in zima sta nam vsem prijetna, če smo v elegantnih toplih ulstrijah in suknjah. Segajmo po najboljših. Suknje in blago v številnih modernih vzorcih samo pri trvdki

Drago Schwab, Ljubljana

Zrak kot gonilna sila

Zasad graditelj raketnih avtomobilov, inž. Valler, je preizkusil v Essen avtomobil novega tipa, ki ga gonit tekoči zrak. Dosegel je skoraj 60 km na uro, pa je izjavil, da je hotel samo dokazati pravilnost svojega novega principa in da boče zgraditi sedaj nov avto te vrste, ki bo prekosil vse dosedanje hitrostne rekorde. Pogon s tekočim zrakom ima še to prednost, da deluje čisto brez hrupa in da ni absolutno nič nevarna. Na sliki Vallerov avto na poskusni vožnji.

Cestno železnico je ukradel

V Filadelfiji (Zedinjene države) so aretirali mladega moža, ki je ukradel tramvaj. Mladi mož je skočil na zadnji postaji neopaženo na sprednji voz in se hitro odpeljal. Ker je pa prehitro vozil so postali neki policisti nanj pozorni. Sedli so na svoja motorna kolesa in se zagnali za bežečim tramvajem, dokler ga niso ujeli.

Šola na Angleškem

Nedavno so uvedli v posamezne londonske šole kot novo disciplino tečaj, pri katerih predavajo učencem raziskovalci in letalci o svojih doživljajih po tujih deželah. Med drugimi sta govorila n. pr. sir Alan Cobham o svojem poletu okoli Afrike in eden izmed raziskovalcev, ki so se živili vrnili z zadnje Shaketonove ekspedicije na Južni tečaj. Skoraj vsi znameniti angleški raziskovalci so obljubili svoje sodelovanje pri teh kurzih.

Dr. Eckener se ne bo udeležil ekspedicije na severni tečaj

V Friedrichshafnu so se sestale znane komisije, ki pripravljajo polet z »Grafom Zeppelinom« na severni tečaj. Dr. Eckener, ki se je udeležil te konference, je izjavil, da je ta načrt povsem izvedljiv. Sam se ne bo udeležil tega poleta, pač pa oba »Zeppelinova« kapitana Lehmann in Flemming, ki sta bila dr. Eckenerju zvesta tovariša na njegovih velikih poletih.

Posredovalka med krono in ljudstvom

Prebivalstvo kneževine Monako je, kakor znano, zahtevalo od svojega vladarja razne reforme, ki jih je pa ta doslej zavračal. Princezo Šaroto (slika), kneževine hčer, so naprosili, naj bi posredovala v tem sporu med krono in ljudstvom in kakor poročajo, je svojo nalogo izvršila z uspehom.

Za kulisami razorožitvenega vprašanja

Veliko senzacijo vzbuja v zadnjem času preiskava, ki jo vodi ameriški senat glede čudnega delovanja agenta Williama Shearera. Ta je obtožen in je priznal, da je v službi raznih ameriških veleindustrijalcev skušal vplivati na članke washingtonskega kongresa (poslanske zbornice), da bi se sprejel zakon o gradnji novih križark, poleg tega pa so ga poslali l. 1927. v Zenevo, da bi iziniriral polom razorožitvene konference — kar se mu je tudi posrečilo. Vse čaka z napetostjo, kako se bo končala ta preiskava. Vsa znamenja kažejo, da bodo Shearerja proglasili enostavno za — nemškega špijona in svet ne bo nikoli zvedel, kaj se je vse godilo za kulisami razorožitvenih komedij zadnjih let.

Popravljen krivica

Na svoji zadnji seji je sklenila Francoska akademija, da ne sprejme v svoj slovar ljudskega reka »neuma kakor gos«, češ da gos nikakor ni neuma. To bi potrdili lahko avtomobilisti, ki so opazovali, da se izognejo gosi avtomobilom lepo do cestnega roba, dočim se zaletijo n. pr. kolesi prav brezumno naravnost pod kolesa. Veliko bolj upravičena bi bila prime-ra: neuma kakor kološ.

Umor zaradi radia

Slikarski vajenec Zipfer iz Budimpešte mora biti strasten sovražnik radia, ker se je spravil z velikim nožem v stanovanje svojega sosedu, delavca Muhe, in ga pozval naj takoj odnese svoj radioapar, češ da mu ne da spati. Ker mu delavec ni hotel ugoditi, ga je Zipfer sunil z nožem v prsa. Muho so spravili smrtno ranjenega v bolnišnico, Zipferja pa v ječo, kjer ga ne moti noben radio.

Radio v Avstriji

Po neki dunajski statistiki šteje avstrijska republika 360.000 naročnikov na radio. To velikansko število ljubiteljev brezžične umetnosti se je nabralo v kratki dobi zadnjih petih let.

Poceni blago

Neka brooklvska trgovina je naznanila te dni, da bo prodajala obleke in plašče po dolarju. Naznanilo je privabilo toliko kupcev, da so ustavili promet na cesti, ki vodi mimo trgovine. Sprednje vrste so bile potisnjene v izložbena okna, pri čemer je bilo preko 30 oseb težko ranjenih, večina ma žensk in otrok.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Thea Reimann:

Srečanje

Hotel X... se razlikuje od drugih beneških hotelov. Njegov vratar čaka na mirne tujce na postaji in jih ne vozi z gondolo.

Stopnišča in hodniki tega hotela so precej prazni. Po njih se ne sprehajajo potniki z vseh koncev sveta, ki potujejo samo radi zabave.

V višjih nadstropjih se sliši tipkanje pisalnih strojev.

V tem hotelu se sestaja mednarodni trgovski svet. Tu se vrše razni trgovski posli, brez nepotrebnih besed, brez velikih gest.

V malih dvorani prvega nadstropja je sedel Edgar Feindt s svojim mladim prijateljem pri delu. Počas se je dvignil iz udobnega naslonjača, stresel z obleke cigaretni pepel in prijatelju ponudil roko.

»Bodite nocoj moj gost! Vem za majhno restavracijo, kjer nama bodo servirali izvrstne jastoge...«

Nenadoma je obstal sredi stavka in se ozrl.

Elegantna dama je šla skoraj neslišno mimo njiju in pohitela po stopnicah v drugo nadstropje. Vrh stopnic je obstala in pogledala nazaj.

Edgarju se je zazdelo, da je bil ta pogled namenjen njemu. Te črne oči! Njegov mlajši drug je opazil samo gosto kopreno, izpod katere so se blestele kakor kri rdeče ustnice.

V dvorani je ostal vonj pudra, parfuma, kozuhovine in cigaret.

Kdoga je bila ta ženska? Žena kakega trgovca? Njeno obnašanje ni kazalo, da bi bila odvisna od moža. Morda kakšna privatna tajnica? Kozuhovina na njenem plašču je bila preveč dragocena... njena hoja in njen stas sta bila preveč temperamentna. Morda plesalka?

Med večerjo je Edgar Feindt neprestano mislil na to žensko. Bil je raztresen in ni poslušal, kaj mu je pravil prijatelj. Šele, ko ga je šampanjec malo zmotil, se mu je razvezal jezik.

»Pred petimi leti je le malo manjkalo, da se ni v Benetkah odločila moja usoda... Ona je bila sirota a nepopisno lepa. Morda nas zato očarajo vsi resnični antični obrazi z juga, ker jih pri nas vidimo tako malo. Ostal sem pri njej in pri njeni stari materi. Živeli smo skupaj in jaz sem pozabil vse, dom, dolžnosti... vse...«

Dokler nisem nekega dne srečal prijatelja iz domovine... In jaz sem se sredi majhne skupne sreče odtrgal od nje in se vrnil s prijateljem domov, v svoje prejšnje življenje.

Nikdar nisem več slišal o njej... Danes — oprostite mi sentimentalnost — mi je bilo, kakor da bi me bil zadel njen pogled... Maura...«

Kasno ponoči se je vrnil Edgar Feindt v hotel.

Težko vino ga utrudilo in omamilo, da je takoj legel v posteljo.

Ni še zaspal, ko je začul šum v svoji sobi.

Ali je bil pijan? Ali je sanjal?

V tem je točno razločil obrise osebe, ki je hodila po sobi. Samo parket je narahlo škripal.

V trenutku je zagrabil revolver in prižgal električno luč.

»Stoj!«

Sredi sobe je stala vitka postava v črnem trikotju, s črno krinko na obrazu. Ženska...

Edgar Feindt je skočil iz postelje in poskusil hotelski podgani strgati krinko iz obraza. Uspešno mu je. Ostrmel je: »Maura...!«

»Ali me misliš predati policiji...?«

Te besede je izrekla hladno, skoraj porogljivo.

»Maura...! Tako globoko si padla?«

Stresla se je:

»Kar se nisva videla, sem se morala naučiti marsičesa...«

»Maura...!«

Maura se je nasmešnila:

»Nevarno je, ali kaj mi je drugega preostajalo?«

»Maura... meni pripisuješ krivdo...? Res je... nisem storil prav... krivico sem ti delal... toda popraviti hočem vse... vse...«

»Prepozno je!«

»Nikdar ni prepozno, če ima človek dobro voljo...«

»Prepozno! Prepozno...! Ne trudi se... Moram ostati to, kar sem...«

»Odsli bova v mojo domovino... Srečna bova spet...«

»Nočem se več spominjati tega, kar je bilo nekdaj med nama...«

Edgar jo je poskušal prijeti za roko. Kakor, da je z duhom odsoten, je rekel hrupavo:

»Ali ti lahko pomagam? Zahtevaj, kar hočeš... vse!... vse...!«

»Utrni luč!«

Edgar je pohitej k stikalu. Mrak se je razlil po sobi. Čakal je.

Dolgo... dolgo... Tiho je vprašal s prosečim glasom:

»Maura...?«

Vse je bilo tiho.

Spet je prižgal luč.

Soba je bila prazna.

(Preveč B. R.)

Žalujoči rodbini: KUPNIK, THEA SUPPANZ.

Donald Keyhoe:

„Gusar v oblakih“

Letalski roman

»A to pismo je važno.«
»Pijača je tudi važna!«
Točaj je bil odnehal in vratar je neodločno gledal na njiju. Naposled se je vratar zlovoljno vdal. »Kako naj bi bil vedel, kdo ste? Tu mora biti človek oprezen.«

S temi besedami je krenil po prehodu nazaj. Tommy Rand se je opotekel k točilnici in udaril po plošči.

»Požirek, rdečkogega, Charley. In še enega za gospoda — kako vam je ime?«

»Trent. Dick Trent.«

»Da, za gospoda — za Dicka! Kako se imate, dečko? Trda vam je predla nocoj, ali ne?«

»Čujte, boljje bo, da zdaj ne pijete. Saj veste, da morate jutraj z letalom nazaj.«

»O, pač, pil bom. In prav zdaj! Ali ste že kdaj kaj čuli o puščavi Sahari? Tukajje je, v mojem grlu!«

Z negotovo roko je vzel svoj kozarec in zlij pijačo vase.

Dick je čutil, kako je vplivala nanj prikupljivost mladega Randa. Mimo te lastnosti pa je imel Tom še drugo manj prijetno: bil je trmast in je očitno vselej hodil svojo pot. Morda je bilo v pismu kaj takega, da bi ga izpametovalo. Dick ga je potegnil iz žepa. Tommy Rand je raztrgal ovoj in ga malomarno prečital. Nato se je mahoma zresnil in zamolklo nekaj zamrmral sam pri sebi. Skoro ježno je porinil pismo Dicku, češ, naj ga prečita tudi on.

Bilo je vladno nadzorstveno poročilo, naslovljeno na Simona Randa, v katerem je oblast obžalovala T. Randa zaradi pijanosti, pogostih zakasnitev pošte in drugih stvari, ki se niso njemale s službenimi predpisi. Na koncu poročila je stala grožnja, da bodo T. Randu vzeli pošto letalsko diplomu, če le še enkrat zagreši kaj podobnega.

»Zdaj bo pa meni trda predla,« je izbruhnil Tommy Rand. »Prebilo trda!«

»In čez dobro uro boste leteli s pošto, jelite?« ga je opomnil Dick. »Vražja komedija bo, če ne boste pazili. Saj vidite, kaj pravi pismo.«

»Mar mi je!« Toda njegove oči so bile temne in nesrečne.

»Dažje, pojdite z menoj!« mu je prigovarjal Dick. »Hajdiva!«

»Vrag naj vas vzame!« Tommy Rand je pograbil drugi kozarec in ga takisto izpil.

Tedaj se je Dick Trent ujezil. »Pojdite z menoj, ali pa vas s silo odvedem!«

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacije tlečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem s naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošti. Hranilnici v Ljubljani, 11842.

Nusbe dobi

Perfektno frizerko
opreje R. Grobelnik v
Celju. 34305

Čevljar. pomočnika
za boljša in zbita dela. V
hramu in stanovanjem v hi-
si sprejme takoj Mihael
Cernič, Strahinji 45, pošta
Naklo. 34327

Starejšo postrežnico
iščem za dopolneno uru.
Večja pot 5. 34310

Knjigovodinja
izveščano v ameriki. knji-
govodstvu in znanjem
nemščine v koresponden-
ci, sprejme takoj tehnična pi-
sma. Ponudbe pod šifro »Sa-
moestojna« na oglasni od-
delki »Jutra«. 34300

Oskrbnik-vinčar
»epričevali vinčarke in
edjarske krole, priden, po-
šten, dobi stalno službo.
Ponudbe na prepiš epriča-
val in zahtevno plače po-
»Vinčar na oglasni od-
delki »Jutra«. 34098

Izurjeno pletilo
oprejem v stalno službo.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34308

Praktikanta
za pisarno, e primerno iz-
obrazbo sprejme Manufak-
tura »Rekord«, Ljubljana,
Seibenburgova ulica št. 4.
Bamo pismena poudelbi! 34387

Kroj. pomočnika
oprejem takoj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 34383

Kroj. pomočnika
opreje Josip K. Koz, krojač
v Kranju št. 50. Predstavi-
viti se je osebno. 34305

Navijača
(Ankerweiber) sprejme ta-
koj v Nove mesto pri
Ljubljani. 34417

Natakarico
tudi zasedeno, sprejemem v
gostilno na delci. — Po-
nudbe na oglasni oddelki
»Jutra« pod šifro »Sa-
takarica 57«. 34387

Več pletilj
dobro izveščano v poslu
in navijačlo
oprejem v stalno službo.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34419

Vajenca
srednjega in močnega, s
več osebno sprejme takoj
v Nove mesto pri Ljubljani.
Velenje. 34334

Korespondentinja
»manjšega slov., hrvaškega
in nemškega jezika, dobi
stalno službo. Ponudbe na
poštni predal »Kranj 25«. 34390

Pletiljo
dobro izveščano na stroj
št. 5, dolžina 60, sprejemem
takoj s vno osebno v hiši.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 30351

Natakarico
švedske rumanosti, sprej-
mem takoj v Ljubljani. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34441

Učenko za šivanje
oprejem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34463

Gospodično
začetnico, ki ma cirilico,
sprejemem čez sesto za
posredovanje v pisarni-
ci. Ponudbe na oglasni
oddelki »Jutra« pod šifro
»Škromna plača«. 34436

Služkinjo
kot gospodinjico sprejme
fotograf in odraslim socom.
Dopisje na naslov: Jule
Jancič, sprevodnik, Ljub-
ljana, Vodovodna c. 57/III. 34430

Perilo v kranje
oprejem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34413

Preskrbljeni ste
za celo simo, ako prvata-
mo moje zaslugi, dobi
vaski hili uporabljivi
tudi za vsakega siromaka
doslojnih predmetov. — Ki
hili s lahkom prodajate.
300 Din dnevnega zaslužka,
lahko delo, nobenega na-
pora. »Omnia«, Miklošičeva
cesta 14. 34468

Pletenje
vekovratno na Jagurjd in
nemščinski stroj sprejemem
Ponudbe na oglas. oddelki
»Jutra« pod »Jagurjd«. 34471

Večja zaloga umetnih ilče
v inteligentnih krogih do-
bro vpeljajna
gospoda ali damo
za razpisovanje novo, po-
nenci in posebno lepo izde-
lane umetnine. Izvirne se
tudi lahko poleg svojega
poklica. Dopisje na oglasni
oddelki »Jutra« pod šifro
»Očva tega leta«. 34433

Iščem dekile
za celodnevno postrežbo v
trgovini. — Sviranja večje
imajo prednost. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 34466

2 avtojen. varilca
(Vortekster), ki so veliki v
poslu e popravilam Baile.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra« pod šifro »Vortekster«. 34467

2 zakovničarja
(Vortekster), ki so veliki v
poslu e popravilam Baile.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra« pod šifro »Vortekster«. 34467

Kroj. pomočnika
oprejem Josip K. Koz, krojač
v Kranju št. 50. Predstavi-
viti se je osebno. 34305

Navijača
(Ankerweiber) sprejme ta-
koj v Nove mesto pri
Ljubljani. 34417

Natakarico
tudi zasedeno, sprejemem v
gostilno na delci. — Po-
nudbe na oglasni oddelki
»Jutra« pod šifro »Sa-
takarica 57«. 34387

Več pletilj
dobro izveščano v poslu
in navijačlo
oprejem v stalno službo.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34419

Vajenca
srednjega in močnega, s
več osebno sprejme takoj
v Nove mesto pri Ljubljani.
Velenje. 34334

Korespondentinja
»manjšega slov., hrvaškega
in nemškega jezika, dobi
stalno službo. Ponudbe na
poštni predal »Kranj 25«. 34390

Pletiljo
dobro izveščano na stroj
št. 5, dolžina 60, sprejemem
takoj s vno osebno v hiši.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 30351

Natakarico
švedske rumanosti, sprej-
mem takoj v Ljubljani. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34441

Učenko za šivanje
oprejem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34463

Gospodično
začetnico, ki ma cirilico,
sprejemem čez sesto za
posredovanje v pisarni-
ci. Ponudbe na oglasni
oddelki »Jutra« pod šifro
»Škromna plača«. 34436

Služkinjo
kot gospodinjico sprejme
fotograf in odraslim socom.
Dopisje na naslov: Jule
Jancič, sprevodnik, Ljub-
ljana, Vodovodna c. 57/III. 34430

Perilo v kranje
oprejem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34413

Preskrbljeni ste
za celo simo, ako prvata-
mo moje zaslugi, dobi
vaski hili uporabljivi
tudi za vsakega siromaka
doslojnih predmetov. — Ki
hili s lahkom prodajate.
300 Din dnevnega zaslužka,
lahko delo, nobenega na-
pora. »Omnia«, Miklošičeva
cesta 14. 34468

Pletenje
vekovratno na Jagurjd in
nemščinski stroj sprejemem
Ponudbe na oglas. oddelki
»Jutra« pod »Jagurjd«. 34471

Večja zaloga umetnih ilče
v inteligentnih krogih do-
bro vpeljajna
gospoda ali damo
za razpisovanje novo, po-
nenci in posebno lepo izde-
lane umetnine. Izvirne se
tudi lahko poleg svojega
poklica. Dopisje na oglasni
oddelki »Jutra« pod šifro
»Očva tega leta«. 34433

Obrača se pažnja
naopnikom in podastop-
nikom, da dobe najugod-
nejše pogoje za prodajo
državnih vrednostnih papir-
jev in skatnikov za odpla-
čilo — kakor tudi drugih
predmetov pri banki »Agra-
ria«, Beograd, Obilicov v-
nos br. 25. 206

Gospod ali gđ.
sigurnega naslova, dobi sta-
len poskranski zaslužek —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34387

Služkinjo
kot gospodinjico sprejme
fotograf in odraslim socom.
Dopisje na naslov: Jule
Jancič, sprevodnik, Ljub-
ljana, Vodovodna c. 57/III. 34430

Perilo v kranje
oprejem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34413

Preskrbljeni ste
za celo simo, ako prvata-
mo moje zaslugi, dobi
vaski hili uporabljivi
tudi za vsakega siromaka
doslojnih predmetov. — Ki
hili s lahkom prodajate.
300 Din dnevnega zaslužka,
lahko delo, nobenega na-
pora. »Omnia«, Miklošičeva
cesta 14. 34468

Pletenje
vekovratno na Jagurjd in
nemščinski stroj sprejemem
Ponudbe na oglas. oddelki
»Jutra« pod »Jagurjd«. 34471

Večja zaloga umetnih ilče
v inteligentnih krogih do-
bro vpeljajna
gospoda ali damo
za razpisovanje novo, po-
nenci in posebno lepo izde-
lane umetnine. Izvirne se
tudi lahko poleg svojega
poklica. Dopisje na oglasni
oddelki »Jutra« pod šifro
»Očva tega leta«. 34433

Iščem dekile
za celodnevno postrežbo v
trgovini. — Sviranja večje
imajo prednost. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 34466

2 avtojen. varilca
(Vortekster), ki so veliki v
poslu e popravilam Baile.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra« pod šifro »Vortekster«. 34467

2 zakovničarja
(Vortekster), ki so veliki v
poslu e popravilam Baile.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra« pod šifro »Vortekster«. 34467

Kroj. pomočnika
oprejem Josip K. Koz, krojač
v Kranju št. 50. Predstavi-
viti se je osebno. 34305

Navijača
(Ankerweiber) sprejme ta-
koj v Nove mesto pri
Ljubljani. 34417

Natakarico
tudi zasedeno, sprejemem v
gostilno na delci. — Po-
nudbe na oglasni oddelki
»Jutra« pod šifro »Sa-
takarica 57«. 34387

Več pletilj
dobro izveščano v poslu
in navijačlo
oprejem v stalno službo.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34419

Vajenca
srednjega in močnega, s
več osebno sprejme takoj
v Nove mesto pri Ljubljani.
Velenje. 34334

Korespondentinja
»manjšega slov., hrvaškega
in nemškega jezika, dobi
stalno službo. Ponudbe na
poštni predal »Kranj 25«. 34390

Pletiljo
dobro izveščano na stroj
št. 5, dolžina 60, sprejemem
takoj s vno osebno v hiši.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 30351

Natakarico
švedske rumanosti, sprej-
mem takoj v Ljubljani. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34441

Učenko za šivanje
oprejem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34463

Gospodično
začetnico, ki ma cirilico,
sprejemem čez sesto za
posredovanje v pisarni-
ci. Ponudbe na oglasni
oddelki »Jutra« pod šifro
»Škromna plača«. 34436

Služkinjo
kot gospodinjico sprejme
fotograf in odraslim socom.
Dopisje na naslov: Jule
Jancič, sprevodnik, Ljub-
ljana, Vodovodna c. 57/III. 34430

Perilo v kranje
oprejem. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34413

Preskrbljeni ste
za celo simo, ako prvata-
mo moje zaslugi, dobi
vaski hili uporabljivi
tudi za vsakega siromaka
doslojnih predmetov. — Ki
hili s lahkom prodajate.
300 Din dnevnega zaslužka,
lahko delo, nobenega na-
pora. »Omnia«, Miklošičeva
cesta 14. 34468

Pletenje
vekovratno na Jagurjd in
nemščinski stroj sprejemem
Ponudbe na oglas. oddelki
»Jutra« pod »Jagurjd«. 34471

Večja zaloga umetnih ilče
v inteligentnih krogih do-
bro vpeljajna
gospoda ali damo
za razpisovanje novo, po-
nenci in posebno lepo izde-
lane umetnine. Izvirne se
tudi lahko poleg svojega
poklica. Dopisje na oglasni
oddelki »Jutra« pod šifro
»Očva tega leta«. 34433

Mesto skladiščnika
vratarja ali slugo iče tro-
zen, energičen in zaneeljen
gospod s večletno pisarni-
sko prakso in znanjem slo-
vensčine ter nemščine.
Sprejme tudi drugo delo.
Cenjene ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod
»Čast delcu«. 34330

Zobozdravnik in
zobotehn. ateljeji!
Zobozdravnik e tridesetletno
prakso, inteligent, matu-
raz, ki je bil v zadnji
službi na Dunaju nepretr-
goma 12 let, jupod, drizav-
ljan, proel za sprejem v
službo. — Obvlada samo
nemški jezik. Zobozdrav-
nika ali tehnika, ki bi mi
pomagal do eksistence za-
govljam, da bo z mojimi
deli prav zadovoljen, ter
da mu bom tudi hvaloden.
Kdor bi mi hotel nuditi
eksistenčno prosim, da spo-
roči pod šifro »Kren« na
oglasni oddelki »Jutra«. 34317

Ključavničar-
mehanik
»Soferskim lipitom, feli
službo — najraje v tovarni
Ponudbe na oglas. oddelki
»Jutra« pod »Zaneeljen in
tresen«. 34300

Službo knjigovodje
ali korespondenta iščem v
kakem velikem podjetju.
Obvladam slovenski, nem-
ški, italijanski in franco-
ski jezik. Dopisje na ogl.
oddelki »Jutra« pod šifro
»Bodočnost«. 34424

Prodajalka
dobro izurjena v mešani
strojni, večša samostojnega
vodstva, iče kjerkoli me-
sta. Pomagala bi tudi pri
gospodinjstvu. Ponudbe na
oglas. oddelki »Jutra« pod
»Škromna plača«. 34400

Hoteli! Natakari!
Voditeljica kuhinje
v hotelu, feli vstopiti kot
družabnica v hotelu pod-
jetje ali pa že bi skupno
s smotnim natakarijem vze-
la hotel v najem. Ponudbe
prosim na oglasni oddelki
»Jutra« pod »A. K. M. 66«. 34170

Knjige
Mayerjev leksikon
VI. izdaja poceni naprodaj
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34454

Prodajam
Peč na žagovino
najboljše sistema in naj-
bolj trpešne izdelave in po
selo niki cen razpisalja,
tudi na poskušajo B. Ja-
keli, Slovenjgradec. 34214

Rad preselitve
trgovine prodam vse pre-
mete, dokler traja zaloga,
e popustom 50 odst. Po-
stulstva se izredno pripla,
katero vam nudi vrlika
Belihar & Velepiš. Moeti-
ni trg 13. 34388

Sesaliko
za vodni priključ poceni
prodaj Roman, Cankarje-
vo nabrežje 7/II. 34435

Zložljivo posteljo
novo, telemo, s vložki
prodaj. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 34407

Ptičjo kletko
dobro ohranjeno, prodam.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34412

Železnato vino
lekarstva dr. G. Piccollija
v Ljubljani, krogla odelbe
le, malokrvne odrasle in
otroke. 229

Otroški voziček
umivnik in več drugih
stvari, kakor tudi kompl.
stranice prodam. Ogledati
si najemna. Ponudbe na
Opekarski cesti 27. 34400

Gonilna jermena
primo, čitke znamke F.
Policky d. d., vseh vrst
ima stalne v zalogi Rudolf
Derjak, Ljubljana, Kolo-
dovarska ulica 28. 211

Puhasto perje
kg po 38 Din razpisiljam
po povpreju najmanj 5 kg.
Potem čisto belo goje po
Din 130 kg in čiet beli
puh po Din 900 kg. — L.
Broszovic, Zagreb, Ilica 82. 182

Fino domačo hrano
feli gospodinja v priv. hiši
v sredini mesta. Ponudbe
na oglasni oddelki »Jutra«
pod šifro »Domača hrana«. 34378

Pohišstvo
Kompletno spalnico
popolnoma novo, radi se-
livo po soto nizki cenil
takoj prodam v Rožni do-
lini, cesta III/32. 34186

Pohišstvo
2 sob in kuhinje radi se-
livo po soto nizki cenil
takoj prodam v Rožni do-
lini, cesta III/32. 34186

Stanovanje
sobe in kuhinje iče mira
stranka za takoj. Ponudbe
na oglasni oddelki »Jutra«
pod »Nova oprava«. 34485

Stanovanje
v Tivoliju
solično, v manstari deli,
kabineta, kuhinja, pri-
ključje, sodobna kopalnica
in pralnice, parketi, plin,
elektrika in vodovod, od-
dam takoj odraslim o-
sebam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 34166

Sobe
Išče vse od osetna go-
spodinja. Ponudbe s na-
vedbo cene na oglasni od-
delki »Jutra« pod »Sa-
moestojna«. 34259

Prazno sobo
solično, v manstari deli,
kabineta, kuhinja, pri-
ključje, sodobna kopalnica
in pralnice, parketi, plin,
elektrika in vodovod, od-
dam takoj odraslim o-
sebam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 34166

Sobe
Išče vse od osetna go-
spodinja. Ponudbe s na-
vedbo cene na oglasni od-
delki »Jutra« pod »Sa-
moestojna«. 34259

Prazno sobo
solično, v manstari deli,
kabineta, kuhinja, pri-
ključje, sodobna kopalnica
in pralnice, parketi, plin,
elektrika in vodovod, od-
dam takoj odraslim o-
sebam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 34166

Sobe
Išče vse od osetna go-
spodinja. Ponudbe s na-
vedbo cene na oglasni od-
delki »Jutra« pod »Sa-
moestojna«. 34259

Veliko mizo
dobro ohranjeno kupim.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 34406

Wertheim blagajno
dobro ohranjeno kupim.
Pisane ponudbe na ogl.
oddelki »Jutra« pod šifro
»Wertheim«. 34434

Stojalo za note
kupim. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 34460

Za šivanje pletenin
kupim stroj Overlock ali
Interlock. Ponudbe na ogl.
oddelki »Jutra« pod šifro
»Interlock«. 34478

Oblučila
2 zimski suknji
črni, rabelni, prodam. Na-
slov pove oglasni oddelki
»Jutra«. 34448

Prehrana
Fino domačo hrano
feli gospodinja v priv. hiši
v sredini mesta. Ponudbe
na oglasni oddelki »Jutra«